

DEZBATERI PARLAMENTARE
Parlamentul Republicii Moldova de legislatura a XIX-a
SESIUNEA a VIII-a ORDINARĂ – FEBRUARIE 2014

Ședința din ziua 21 de februarie 2014

(STENOGRAMA)

SUMAR

1. Declarația ședinței ca fiind deliberativă. (*Onorarea Drapelului de Stat al Republicii Moldova.*)

2. Dezbaterea și aprobarea ordinii de zi.

3. Dezbaterea, aprobarea în primă lectură și adoptarea în lectura a doua a proiectului de Lege nr.1 din 3 ianuarie 2014 pentru ratificarea Acordului dintre Republica Moldova și Regatul Spaniei privind cooperarea și asistența reciprocă în domeniul vamal.

4. Dezbaterea, aprobarea în primă lectură și adoptarea în lectura a doua a proiectului de Lege nr.7 din 15 ianuarie 2014 pentru ratificarea Acordului dintre Republica Moldova și Regatul Spaniei privind cooperarea în domeniul securității și luptei împotriva criminalității.

5. Dezbaterea și aprobarea în primă lectură a proiectului de Lege nr. 521 din 14 decembrie 2013 pentru modificarea și completarea unor acte legislative (*Codul fiscal – art.102,125; Codul vamal – art.42, 176, 179,187; ș.a.*).

6. Dezbaterea proiectului de Lege nr.93 din 4 martie 2013 pentru modificarea și completarea Legii nr.1538 din 25 februarie 1998cu privire la fondul ariilor naturale protejate de stat. În urma dezbaterilor, domnul Valeriu Streleț a propus transferarea votării proiectului de Lege nr. 93 pentru o ședință ulterioară.

7. Dezbaterea proiectului de Lege nr.160 din 11 aprilie 2013 pentru modificarea și completarea unor acte legislative (*Legea privind expertiza ecologică și evaluarea impactului asupra mediului înconjurător – art.18; Legea privind autorizarea executării lucrărilor de construcție – art.10; ș.a.*). Domnul deputat Oleg Bodrug propune remiterea proiectului de Lege nr. 160 în comisia de profil.

8. Dezbaterea și aprobarea în primă lectură a proiectului de Lege nr.12 din 31 ianuarie 2013 pentru modificarea și completarea Legii comunicațiilor electronice nr. 241-XVI din 15 noiembrie 2007.

9. Dezbaterea și aprobarea în primă lectură a proiectului de Lege nr.20 din 24 ianuarie 2014 pentru modificarea și completarea Legii nr.124-XVIII din 23 decembrie 2009 cu privire la energia electrică.

10. Declarația doamnei deputat Corina Fusu.

Ședința începe la ora 10.10.

Lucrările sînt prezidate de domnul Igor Corman, Președintele Parlamentului, asistat de doamna Liliana Palihovici și de domnii Andrian Candu și Oleg Bodrug, vicepreședinți ai Parlamentului.

Domnul Igor Corman:

Secretariatul,

Vă rog să anunțați prezența.

Domnul Maxim Ganaciuc – *șeful Direcției generale documentare parlamentară a Secretariatului Parlamentului:*

Doamnelor și domnilor deputați,

Bună dimineața.

Vă anunț că la lucrările ședinței de astăzi a plenului Parlamentului, din totalul celor 100 de deputați, și-au înregistrat prezența 93 de deputați. Nu s-au înregistrat deputații: Greceanii Zinaida, Ivanov Violeta, Morcov Ghenadie – la cerere, Vieru Boris – din motive de sănătate, Cojocaru Vadim, Juravschi Nicolae, Lucinschi Chiril.

Domnul Igor Corman:

Ședința este deliberativă. Vă rog să onorăm Drapelul Țării. *(Se onorează Drapelul de Stat al Republicii Moldova.)*

Vă mulțumesc.

Stimați colegi,

În ședința de ieri a Parlamentului, noi am aprobat ordinea de zi. Vreau să vă aduc la cunoștință că, pentru subiectul nr.1 din ordinea de zi, candidatul nu este prezent, deci nu putem să dezbaterem acest subiect în lipsa candidatului și de aceea îl retrag din ordinea de zi.

De asemenea, la propunerea autorului, proiectul de Lege cu nr. 542 îl retragem din ordinea de zi. Motivația este una pertinentă. Fiindcă acest proiect este legat de alt proiect, nr. 541, care necesită raportul unei alte comisii. Deci le vom dezbate, ulterior, împreună.

Acestea fiind spuse, începem activitatea noastră de astăzi. Și primul proiect de Lege, pe care îl propun dezbaterilor, este proiectul de Lege nr. 1 pentru ratificarea Acordului dintre Republica Moldova și Regatul Spaniei privind cooperarea și asistența reciprocă în domeniul vamal.

Prezintă acest proiect domnul Nicolae Eșanu, viceministru al justiției. Vă rog.

Domnul Nicolae Eșanu – *viceministru al justiției, reprezentantul Guvernului în Parlament:*

Stimate domnule Președinte,

Doamnelor și domnilor deputați,

Proiectul de lege supus atenției dumneavoastră vine să asigure ratificarea Acordului dintre Republica Moldova și Regatul Spaniei privind cooperarea și

asistența reciprocă în domeniul vamal, încheiat la Madrid la 22 octombrie 2013. Acordul respectiv este un acord-cadru, care reproduce textul acordurilor pe care Republica Moldova le mai are încă cu 23 de țări.

Și, avînd în vedere faptul că în raportul excelent al Comisiei politice externe și integrare europeană sînt reproduse toate argumentele în favoarea necesității ratificării acestui acord, noi considerăm că nu sînt necesare argumente suplimentare. Eventual comentariu la îngrijorarea unora privind faptul că acest acord va necesita cheltuieli financiare, noi venim cu explicația că acest acord nu va necesita nici o cheltuială financiară suplimentară, ci doar clarifică modalitatea în care părțile își vor suporta propriile cheltuieli operaționale legate de implementarea acestui acord. Și aceste cheltuieli vor fi din bugetul obișnuit și ordinar al Serviciului Vamal.

Rugăm să susțineți acest proiect în primă lectură și în a doua lectură.
Mulțumim.

Domnul Igor Corman:

Întrebări pentru raportor?

Domnul Godea.

Următorul – domnul Munteanu.

Domnul Mihai Godea:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Domnule viceministru,

Ați spus că textul acordului reproduce textul acordurilor pe care le avem încheiate cu 22 de țări. Întrebarea este: eu înțeleg că ai noștri pot copia și spaniolii au copiat de la celelalte țări și prezentați acest acord acum în Parlament? Sau, pur și simplu, a fost o greșeală de exprimare?

Domnul Nicolae Eșanu:

Nu, nu este vorba despre faptul că copii, ci despre faptul că este un acord-cadru care conține prevederi similare. Formulele pot să difere, pentru că s-a negociat cu fiecare țară în parte, dar nu se introduc instrumente suplimentare care nu ar fi exista în celelalte acorduri.

Domnul Igor Corman:

Domnul Munteanu.

Următorul – domnul Petrenco.

Domnul Valeriu Munteanu:

Domnule ministru,

În acord este scris că acordul este încheiat în limba moldovenească. Dumneavoastră știți că, în data de 5 decembrie, a fost adoptată Hotărîrea Curții Constituționale privind constituționalizarea limbii române.

De aceea, amendamentul nostru, al Frațiunii Partidului Liberal, și pentru acest acord, dar și pentru celelalte și rugăm Guvernul să instrumenteze corect

această chestiune, să fie înlocuită sintagma „limba moldovenească” de sorginte sovietică cu sintagma constituțională „limba română”.

Mulțumesc.

Domnul Nicolae Eșanu:

Acordul fiind semnat între două țări, Republica Moldova nu poate introduce amendamente în textul acordului. Și noi sîntem în situația: ori acceptăm ratificarea, ori respingem ratificarea acestui acord.

Mulțumim. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Igor Corman:

A doua întrebare?

Domnule Munteanu,

A doua întrebare.

Domnul Valeriu Munteanu:

Domnule ministru,

Cu tot respectul, sînt absolut sigur că sintagma „limba moldovenească” nu a fost introdusă de spanioli, a fost introdusă de partea moldovenească, de aceea și înlocuirea ține de opțiunea Parlamentului. Și în nici un fel nu determină integritatea textului acordului, nu-l vitregește.

De aceea, această sintagmă trebuie înlocuită și Parlamentul trebuie să voteze pentru acest lucru. Și de aceea luați-l ca și amendament, Frațiunea Partidului Liberal propune acest amendament. Și vă rog frumos să fie supus votului în situația în care Parlamentul nu aprobă de comun acord acest lucru.

Mulțumesc.

Domnul Nicolae Eșanu:

Din punct de vedere juridic este absolut irelevant cine a propus o clauză a unui tratat internațional. Dar din momentul în care acest tratat a fost semnat, nu poate fi schimbată nici o virgulă din acest tratat fără acordul celeilalte părți.

La etapa actuală, noi sîntem în poziția fie ratificăm tratatul, fie respingem ratificarea și trecem la procedura de negociere a unui nou acord sau solicităm renegocierea, fapt care este cam neobișnuit în practica diplomatică internațională.

Mulțumim.

Domnul Igor Corman:

Domnul Petrenco.

Următorul va fi domnul Reidman.

Domnul Grigore Petrenco:

Mulțumesc.

În primul rînd, sintagma „limba moldovenească” este absolut corectă și este în strictă conformitate cu articolul 13 din Constituția Republicii Moldova. Deci

acest articol nu a fost schimbat, domnule Munteanu, cunoașteți foarte bine, de aceea nu speculați.

De procedură.

Domnule Președinte al ședinței,

Noi am atras atenția de mai multe ori deja că asemenea acorduri trebuie prezentate în Parlament de reprezentanții Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene, și nu de Ministerul Justiției.

Este un acord, este un tratat internațional și domnul Eșanu, în loc să prezinte acordul, dă aprecieri cum activează Comisia politică externă și integrare europeană: raport excelent, mai puțin excelent ș.a.m.d.

Domnule Eșanu,

În primul rând, nu știu de unde ați luat că acest raport al comisiei este unul excelent. Este unul obișnuit. Dar, pe viitor, prezentați acordul și nu dați aprecieri activității comisiilor.

Domnul Nicolae Eșanu:

Dacă îmi permiteți, aș atrage atenția asupra faptului că nu există nici o prevedere legală care ar obliga Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene să prezinte toate acordurile pe care le avem noi. Pe de o parte.

Pe de altă parte. Foarte multe acorduri sînt încheiate, negociate de către specialiștii din alte ministere și reprezentanții Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene nu au cunoștințele pentru a ști care este conținutul acestui acord, de aceea ar fi cam complicat pentru ei să vină să prezinte toate acordurile. Și este o practică curentă cînd fiecare minister își prezintă acordurile din domeniul de responsabilitate.

Poftim?

Domnul Igor Corman:

Domnul Reidman.

Următorul va fi domnul Mușuc.

Domnul Oleg Reidman:

Mersi.

Господин вице-министр!

Я понимаю кадровую форму этого соглашения, однако мне все-таки не совсем ясно, как оно будет работать, если между Республикой Молдова и Испанией лежит территория многих стран-членов Евросоюза, которые составляют единое таможенное пространство?

Потому что происходит на территории единого таможенного пространства ЕС вплоть до границы, таможенной границы с Республикой Молдова, не совсем ясно – какой смысл тогда в таком соглашении?

Domnul Nicolae Eșanu:

Dacă ne uităm la conținutul acordului și vedem formele asistenței care se prevăd în acest acord, o să constatăm că absoluta majoritate dintre ele nu se referă

la modul cum are loc deplasarea în spațiu a mărfurilor, cum ar fi, spre exemplu, schimbul de informații.

Deci în măsura în care, în momentul în care la Serviciul Vamal a parvenit un lot de mărfuri care urmează să fie supuse procedurilor și apar probleme referitor la anumite informații, acest acord ne va permite în mod operativ să facem schimb de informații cu organele competente ale Spaniei, astfel încât să asigurăm procedurile în conformitate cu legislația Republicii Moldova.

Acest acord vine să completeze numărul de acorduri pe care le avem cu un șir de țări membre ale Spațiului Economic comun European. Și vine să completeze acordurile pe care noi le avem cu Uniunea Europeană, astfel încât putem constata că nu există nici o contradicție între situația de fapt și situația juridică legată de apartenența Spaniei la Comunitatea Europeană.

Domnul Igor Corman:

Domnul Reidman.

Domnul Oleg Reidman:

Я не ставлю под сомнение необходимость сотрудничества со всеми странами мира в таможенной области, но я задаюсь вопросом: не является ли это пустой бумагой? Как это будет работать? В соглашении ничего не говорится о том, что испанская сторона предположим, обмениваясь с нами информацией и имея доступ к общеевропейской информации, может нам помогать и в этом смысле. Поэтому мне кажется, что это чисто формальная бумага, которая... просто плодит бумаги в Министерстве иностранных дел.

Спасибо.

Domnul Igor Corman:

Domnul Mușuc.

Următorul – domnul Ghimpu.

Domnul Eduard Mușuc:

Da. Vă mulțumesc, domnule Președinte.

În primul rând. În privința limbii moldovenești și invențiilor sovietice despre care a vorbit domnul Munteanu. Vreau să îl informez pe domnul Munteanu că Bogdan Voievod, Ștefan cel Mare și Petru I Mușat nu au trăit în Uniunea Sovietică, dar în alte timpuri, alte vremuri și au vorbit limba moldovenească, atunci când limba română încă nu exista.

Și vreau să vă zic că nu este cazul, aici, să discutăm lucrurile acestea, dacă, mai ales, vă numiți europeni. Dreptul fundamental european prevede dreptul la autoidentificare etnică și lingvistică inclusiv. După ce majoritatea absolută a cetățenilor Republicii Moldova vor considera această limbă limba română, atunci vom discuta, dar, în momentul de față, majoritatea absolută a cetățenilor zice că vorbește limba moldovenească.

Și trebuie să respectați poziția majorității absolute a cetățenilor. Și terminați cu aceste speculații, aici, în plenul Parlamentului. Eu înțeleg că vizita

Prim-ministrului României v-a încălzit tare astăzi dimineață, dar să ne concentrăm asupra actului legislativ.

Domnul Igor Corman:

Stimați colegi,

Eu cred că înțeleg de ce această atenție față de aspectele lingvistice anume astăzi, fiindcă astăzi, 21 februarie, este ziua internațională a limbii materne, lucru foarte important, dar eu propun ca noi aceste dezbateri să le purtăm cu altă ocazie. Acum avem în agendă un acord concret între Moldova și Spania privind cooperarea în domeniul vamal. Și domnul viceministru, cu dreptate, a pus accentul pe faptul că asemenea acorduri ori sînt ratificate în Parlament, ori nu sînt ratificate, deci ele nu pot fi modificate.

Domnul Ghimpu.

Următorul – domnul Diacov.

Domnul Mihai Ghimpu:

Mulțumesc.

Domnule Eșanu,

Orice acord poate fi ratificat cu rezerve. Și nu induceți în eroare Parlamentul. Guvernul nu poate impune Parlamentului ce vrea el. Și aceasta o știți foarte bine.

Doi. Spania nu o să fie împotriva dacă o să fie scris limba română. (*Rumoare în sală.*)

Și acum, domnule Mușcu, Mușucu, domnule Mușucu,

Mai citiți și vedeți că astăzi s-a găsit în arhivele Vaticanului că nu limba latină este mama limbii române sau a italienilor, sau a spaniolilor, dar limba română este mama limbii latine. (*Rîsete în sală.*)

Nu rîdeți comuniștilor, voi, care habar nu aveți. Voi, în primul rînd, nu sînteți români și stați liniștiți acolo, nu vă băgați în sarmalele noastre. (*Rumoare în sală.*)

Dar revenim la problema noastră, domnule Eșanu.

Domnul Nicolae Eșanu:

Nu. Cu tot respectul...

Domnul Mihai Ghimpu:

Dacă în cazul... O clipă. Dacă considerați că nu puteți, retrageți acordul, întîlniți-vă cu partea spaniolă, corectați și pe urmă veniți în Parlament. Să fie scris corect.

Aceasta este decizia Curții Constituționale și comuniștii de acum nu mai au nici o putere de a striga: poporul. Căci știți, domnilor comuniști, adevărul niciodată nu se pune votului.

Domnule Voronin,

Dumneavoastră știți foarte bine. Mai învățați copiiiăștia carte cîte oleacă.

Mulțumesc frumos.

Domnul Nicolae Eșanu:

În ceea ce privește posibilitatea ratificării unui acord cu rezerve, acest lucru este posibil doar în cazurile în care însuși textul acordului prevede posibilitatea exprimării rezervelor cu privire la anumite articole. În măsura în care acest lucru nu este prevăzut în textul acordului, orice rezervă este echivalată cu refuzul de a ratifica acordul respectiv.

Cît privește încercarea de a renegocia cu partea spaniolă un acord, în genere, în practica diplomatică, acesta este considerat un gest neprietenesc. Și nu știu dacă este cazul ca noi să mergem pe calea să solicităm renegocierea textului pe care noi l-am semnat.

Mulțumim.

Domnul Igor Corman:

Domnul Ghimpu.

Domnul Mihai Ghimpu:

A doua. Domnule Eșanu,

Eu cred că spaniolii, partea spaniolă o să se bucure și o să zică: în sfîrșit, a intrat... a funcționat mintea moldoveanului de pe urmă, fiindcă ei rîd de faptul că noi vrem să creăm o nouă națiune. Nu căutați argumente de felul acesta. Și vă rog: în viitor Guvernul... ceea ce a spus domnul Munteanu, colegul meu, să țină cont de decizia Curții Constituționale. Ar fi corect să nu fiți Guvernul lui Stalin, dar Guvernul Republicii Moldova, Guvernul adevărului, care luptă pentru integrarea europeană prin fapte, nu prin vorbe.

Mulțumesc.

Domnul Nicolae Eșanu:

Dacă este necesar pot să... dar am impresia că este o întrebare retorică.

Domnul Igor Corman:

Domnul Godea. Nu. Îmi cer scuze. Domnul Diacov mai întîi s-a anunțat. Urmează domnul Godea.

Domnul Dumitru Diacov:

Da. Mulțumesc, domnule Președinte.

Fracțiunea noastră propune să mergem mai departe, să votăm, să aprobăm acest acord. Noi i-am sfătui și pe unii colegi care sînt foarte fierbinți să nu își piardă cunoștința cînd aud noțiunea de limbă moldovenească, să respecte voința poporului din Republica Moldova. Eu am spus de multe ori că limba pe care noi o vorbim este limba română, dar o bună parte a populației o consideră moldovenească. Și voi, încă o dată repet, să nu leșinați. Eu înțeleg că ordinul „Steaua României” vă obligă să luptați aici înverșunat (*rîsete în sală*), dar vă rog să fiți temperați, fiindcă acesta nu e primul caz și nu e ultimul caz cînd noi ne întîlnim cu astfel de momente, de aceea propunem să punem la vot și să votăm, și să

mergem mai departe. (*Rumoare în sală.*) Nu am vizat pe nimeni. Nu am spus nimica.

Domnul Igor Corman:

Nu am auzit ca domnul Diacov să fi folosit vreun nume. Da. Așa că nu faceți referință la Regulament privind dreptul la replică.

Stimați colegi,

Să nu transformăm primul subiect din ordinea de zi în niște dezbateri care nu au nici o tangență cu proiectul de lege pe care îl discutăm. Este, așa, un apel al meu, ca Președinte al ședinței. Dacă aveți întrebări, să continuăm, dar cu întrebări referitor la acest proiect de lege.

Deci domnul Godea s-a anunțat.

Următorul – domnul Reșetnicov.

Domnul Mihai Godea:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Cu titlu de observație. Eu înțeleg că discuțiile sînt aprinse, dar e ziua limbii materne și eu cred că poate în ziua aceasta noi... chiar sînt necesare asemenea discuții. Dar cu titlu de observație pentru colegii ignoranți. Prima carte publicată în Moldova a fost „Cazania lui Varlaam”, la tiparnița...

Domnul Igor Corman:

Nu vă supărați, stimate coleg, dar nu facem seminar de istorie, astăzi, aici. Eu sînt obligat să urmăresc ca întrebările puse să fie strict referitor la proiectul de lege. Vă rog să citiți Regulamentul.

Domnule Godea,

La proiectul de lege. Vă rog, continuați. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Mihai Godea:

Eu doar vreau să îmi închei propoziția, domnule Președinte.

Cartea lui Varlaam se numea „Cartea românească de învățătură”, pentru acei care nu știu.

Mulțumesc. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Igor Corman:

Domnule Reșetnicov,

Sper să nu menționați aspectele lingvistice și istorice, dar la subiect. Da?

Domnul Reșetnicov.

Următorul – domnul Brega.

Domnul Artur Reșetnicov:

Mulțumesc.

Domnule Președinte,

Eu sper ca dumneavoastră să nu comentați, dar să oferiți, așa cum prevede Regulamentul, cuvîntul deputaților.

Domnul Igor Corman:

Nu, domnule Reșetnicov, dumneavoastră sînteți jurist, citiți Regulamentul. Deci întrebările trebuie să fie strict referitoare la proiectele de lege. Și eu sînt obligat să canalizez discuțiile într-o direcție constructivă.

Vă rog, domnule Reșetnicov.

Domnul Artur Reșetnicov:

Domnule Președinte,

Canalizați ce doriți, dar nu comentați. (*Rîsete în sală.*) Acum la subiect. Deci...

Stimați colegi,

Atunci cînd Republica Moldova aderă la careva tratate sau acorduri internaționale, la care fac parte mai multe părți, Republica Moldova are dreptul și să își facă rezerve, să ratifice sau să semneze cu anumite rezerve, iar acum, cînd semnează un acord bilateral, ceea ce noi astăzi examinăm cu Regatul Spaniei, nu este posibil, la acorduri bilaterale, o parte să își facă rezerve. Atunci nu există acord, în acest caz, bilateral. Se vor rîde de noi spaniolii.

Și încă o observație de procedură. Nici o autoritate, nici o instituție de stat nu poate fi mai presus decît legea fundamentală – Constituția Republicii Moldova. Constituția Republicii Moldova prevede expres denumirea limbii de stat, limba moldovenească. Curtea Constituțională este o autoritate care trebuie să supună, să se vegheze respectarea Constituției Republicii Moldova.

Mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Domnule Brega.

Următorul – doamna Fusu.

Domnul Gheorghe Brega:

Mulțumesc.

Eu aș vrea să amintesc unora că ordinul „Steaua României” este ordinul poporului, al acestui popor, iar ordinele pe care le dețineți dumneavoastră sînt ordinele ocupanților. Să vă fie rușine, domnilor!

Domnul Igor Corman:

Doamna Fusu.

Următorul – domnul Ciobanu.

Doamna Corina Fusu:

Domnul viceministru al justiției,

În contextul, prin prisma acestui proiect de acord între Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Spaniei, vă rog să ne lămuriți dacă, în opinia Ministerului Justiției, deciziile Curții Constituționale sînt definitive și irevocabile? Decizia Curții Constituționale proclamă Declarația de independență prioritară și reprezintă spiritul Constituției Republicii Moldova. Prin această decizie a Curții, din 5

decembrie 2013, limba română este oficializată, a zis Curtea Constituțională. Decizie, repet, irevocabilă și definitivă.

Din punctul dumneavoastră de vedere, autorul, da, al acestui proiect, aveți dreptul să încălcați decizia Curții Constituționale și să scrieți „text în limba moldovenească”? Și nu este o chestiune de negociat cu Spania, este o chestiune de redactare, avînd în vedere decizia irevocabilă și definitivă a Curții Constituționale. În Republica Moldova se vorbește limba română, o știu toți deputații, nu vă ascundeți după deget. Am impresia că vi se face rău sau aveți alergii cînd spuneți limba română. Care e problema?

Întrebarea a fost: deciziile Curții sînt definitive și irevocabile sau Ministerul Justiției le poate interpreta?

Domnul Nicolae Eșanu:

Ministerul Justiției nu poate interpreta deciziile Curții Constituționale și Constituția prevede în mod expres că deciziile Curții Constituționale sînt irevocabile, chiar dacă Curtea Constituțională uneori își permite să inventeze concepte și teorii care nu sînt cunoscute în nici o țară și în nici un manual. (*Aplauze.*) Dar, indiferent de ceea ce nu ar face Curtea Constituțională, noi trebuie să aplicăm deciziile Curții Constituționale.

Astăzi, eu prezint un acord și, din punct de vedere juridic, eu am două opțiuni: propun Parlamentului fie să ratifice, fie să respingă acest acord. Alte opțiuni noi nu avem, indiferent de faptul dacă textul este bun sau nu chiar bun, este corespunzător sau necorespunzător unor prevederi constituționale.

Astăzi, noi, avem două opțiuni: fie ratificăm, fie respingem. Aici, în Parlament, trebuie să fie luată o decizie.

Domnul Igor Corman:

Domnule viceministru,

Vă rog să nu mai repetați, căci această frază a răsunat de foarte multe ori astăzi.

Stimați colegi,

În șirul de întrebări nu am auzit nici o referință la domeniul vamal dintre Republica Moldova și Spania. În aceste condiții, cu referință la articolul 108 din Regulamentul Parlamentului, eu propun ca să încheiem dezbaterile. Cine este pentru rog să voteze. Cu majoritatea voturilor, această propunere a fost acceptată.

Vă mulțumesc, domnule viceministru.

Și acum o invit la tribuna centrală pe doamna Ana Guțu să prezinte raportul comisiei.

Vă rog.

Domnule Ghimpu,

De procedură. Vă rog.

Domnul Mihai Ghimpu:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Domnule Președinte,
Stimați colegi,

Atunci când am auzit că domnul speaker zice că astăzi e Ziua Internațională a Limbii, am crezut că o să felicitați toți cetățenii care au propria limbă – limba maternă. Odată ce nu ați făcut-o dumneavoastră ... și avînd în vedere că eu am dat un interviu în „Аргументы и Факты” și am felicitat toată lumea care au limbă...

Stimați cetățeni,

Iubiți-vă limba, dezvoltăți limba, vorbiți în limba maternă și ucraineni, și bulgari, și polonezi, și ruși, și spanioli, și francezi. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Igor Corman:

Domnule Ghimpu,

Eu vă rog, totuși, e o declarație foarte frumoasă, dar vă rog să vă înscrieți cu declarația la sfîrșitul ședinței. Nu este de procedură.

Doamnă Guțu,

Vă rog să prezentați raportul comisiei.

Doamna Ana Guțu:

Mulțumesc, domnule Președinte. (*Rumoare în sală.*)

Stimați colegi deputați,

Am onoarea să vă prezint raportul pe marginea proiectului de Lege pentru ratificarea Acordului dintre Republica Moldova și Regatul Spaniei. Acest acord, atenție, a fost semnat la 22 octombrie 2013, la Madrid. Cooperarea și asistența în domeniul vamal vor fi realizate în mod direct de către autoritățile vamale ale părților în condițiile stabilite prin acord în conformitate cu legislația în vigoare și în limitele competenței și resurselor disponibile ale părților.

Majoritatea comisiilor permanente ale Parlamentului și Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului au prezentat avize pozitive, pronunțîndu-se pentru ratificarea acordului.

În contextul celor expuse, în temeiul articolului 27 și ale articolului 56 din Regulamentul Parlamentului, Comisia politică externă și integrare europeană, cu unanimitate de voturi, propune Parlamentului aprobarea proiectului de Lege pentru ratificarea Acordului dintre Republica Moldova și Regatul Spaniei privind cooperarea și asistența reciprocă în domeniul vamal în primă lectură și adoptarea acestuia în a doua lectură.

Acum, în calitate de președinte al comisiei și prima autoare a sesizării către Curtea Constituțională, aș vrea să vă atrag atenția, și mai ales acelor de la Ministerul de Externe, în frunte cu Natalia Gherman, că la toate acordurile bilaterale încheiate pe varii teme figurează, din păcate, sintagma „limba moldovenească”, inclusiv în Acordul cu Indonezia pentru ridicarea vizelor posesorilor pașapoartelor diplomatice și de serviciu.

Ministerul de Externe, printr-o declarație adițională la aceste acorduri bilaterale, poate să menționeze că, de fapt, limba în care este redactat acordul este limba română. Și eu personal insist asupra acestui fapt.

Acei care sînt în stînga mea și protestează aș vrea să ...

Domnul Igor Corman:

Doamnă președinte,

Totuși, vă rog, să vă limitați la prezentarea raportului comisiei.

Eu am exact aceeași abordare față de toți colegii, deci există raportul comisiei, există declarațiile deputaților, dar toate la timpul lor.

Dacă sînt întrebări referitoare la raportul comisiei?

Doamna Ana Guțu:

Nu-s întrebări.

Domnul Igor Corman:

Domnul Godea.

Următorul va fi doamna Maria Ciobanu.

Domnul Mihai Godea:

Domnule Președinte,

Mulțumesc.

Vreau să fac un anunț. Dată fiind păstrarea acestei sintagme în acordul pe care îl discutăm, declar că nu voi participa la vot.

Mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Doamna Maria Ciobanu.

Următorul – domnul Mușuc.

Doamna Maria Ciobanu:

Doamnă președinte Guțu,

Dumneavoastră, în calitate de președinte al Comisiei politică externă și integrare europeană, spuneți, vă rog, dacă asemenea acorduri, tratate, într-adevăr, nu trebuie prezentate în ședința de plen de către un reprezentant al Ministerului de Externe?

Și o doleanță. Insistați, vă rog, ca aceste acorduri să nu fie tirajate și să apară în mod automat „limba moldovenească”, deoarece Declarația de independență a statului Republica Moldova este actul de naștere al Republicii Moldova.

Vă mulțumesc.

Doamna Ana Guțu:

Doamnă deputat Maria Ciobanu,

Vă mulțumesc.

Eu consider că da, aceste acorduri bilaterale, încheiate între Republica Moldova și diferite state, ar trebui să fie prezentate de reprezentanții Ministerului de Externe. Dacă este lipsă ministrul, să vină, cel puțin, un viceministru. Și, probabil, în calitatea mea de președinte al comisiei, voi cere de o manieră expresă așa să se întâmple de acum înainte și pe viitor. Și, repet, voi face și o diligență în

scris către doamna ministru Gherman referitor la limba în care sînt redactate aceste tratate bilaterale.

Iar în calitate de reprezentant al lumii academice vă asigur că am avut mai multe megaproiecte cu Spania și colegii mei filosofi, lingviști știu foarte bine care este limba vorbită în Republica Moldova.

Domnul Igor Corman:

Domnul Mușuc.

Următorul – domnul Stati.

Domnul Eduard Mușuc:

Domnule Președinte,

Două chestiuni de procedură și eu v-aș ruga foarte frumos să o respectăm.

În primul rînd, cu toată stima și respectul, doamnă Guțu, dumneavoastră trebuie să vă referiți doar la raportul comisiei și nu aveți nici un drept să veniți cu propria poziție asupra unei chestiuni sau alteia. Dacă doriți, poftim la luare de cuvînt, dar cînd prezentați raportul comisiei, vă rog frumos, să vă ghidați strict de raportul comisiei.

Fiecare are dreptul la părere proprie, dar există un principiu fundamental: minoritatea se supune majorității. Atunci cînd veți avea majoritatea constituțională, veți modifica Constituția și veți respecta-o așa cum și noi vom respecta-o. Dar, în momentul de față, Constituția este așa cum este și este Legea supremă, trebuie să o respectați fără supărare.

A doua chestiune de procedură, domnule Președinte. Eu vă rog frumos ca deputații să se adreseze din partea fracțiunilor existente. Noi nu avem în Parlament Frațiunea Partidului Liberal, dacă nu greșesc, noi avem Frațiunea Partidului Liberal Reformator. Și, în cazul acesta, deputații din partea respectivă să se prezinte așa cum este, dacă nu există o astfel de fracțiune, atunci numele, prenumele, punctum.

Doamna Ana Guțu:

Domnule Mușuc,

Vreau să vă spun că pe lîngă faptul că sînt președinte al Comisiei politică externă și integrare europeană, sînt și eu deputat ca dumneavoastră. Și ori de cîte ori dumneavoastră luați cuvîntul și vă exprimați opinia, inclusiv în calitate de nepot al unui luptător în armata mareșalului Antonescu, niciodată nu v-am zis „pretențe. (Aplauze.) Așa că ...

Domnul Igor Corman:

Domnul Stati.

Următorul – doamna Fusu.

Domnul Sergiu Stati:

Da. Mulțumesc.

Stimați prieteni,

Stimați colegi,

Cu regret, doamna Guțu și-a permis mai multe lucruri, care absolut nu au fost dezbătute, deci este o improvizare absolută a doamnei Guțu aici, referitor la limba română ș.a.m.d.

Spre regret, Parlamentul, la noi, dă un exemplu foarte prost de ignorare a Constituției absolute. De aceea, foarte mult vă rog să revenim la normalitate și să interpretăm în modul cuvenit articolul 13 din Constituție, fără a lua în considerație și în calcul niște doleanțe absolut eronate ale unor așa-numiți moldoveni, dar, ca atare, români peste noapte, care au revenit în Parlamentul Republicii Moldova.

Domnul Igor Corman:

Doamna Fusu.

Următorul – domnul Lupu.

Doamna Corina Fusu:

Da...

Doamna Ana Guțu:

Nu comentez. Ce să comentez eu spusele lui Stati.

Doamna Corina Fusu:

Doamnă președinte Guțu,

Vorbesc... Da, eu, Corina Fusu, nu m-am prezentat. (*Rumoare în sală.*) Întrebarea constă în... este următoarea. La comisia pe care dumneavoastră o conduceți, Comisia politică externă și integrare europeană, mă interesează dacă s-a pus în discuție această sintagmă „limba moldovenească”, care contravine deciziei Curții Constituționale. Și vreau să cunosc opinia dumneavoastră, dacă astăzi Parlamentul Republicii Moldova va vota acest acord, unde va rămîne sau nu va rămîne, vreau să știu opinia dumneavoastră, sintagma „text în limba moldovenească”.

Doamna Ana Guțu:

Eu am menționat că voi face o diligență în scris către doamna ministru Gherman să facă o declarație.

Doamna Corina Fusu:

Dar ați făcut așa demers către doamna ministru?

Doamna Ana Guțu:

Nu. Nu am făcut acest demers, fiindcă Acordul a fost încheiat înainte de decizia Curții. Uitați-vă la data încheierii, este 22 octombrie, din păcate.

Doamna Corina Fusu:

Fracțiunea Partidului Liberal nu va vota acest proiect de Acord, în cazul în care rămîne sintagma „limba moldovenească”. Și vă rugăm, doamnă președinte, să informați Parlamentul referitor la scrisoarea către doamna ministru Gherman și răspunsul pe care domnia sa îl va da.

Vă mulțumesc.

Doamna Ana Guțu:

Non-problems.

Domnul Igor Corman:

Domnul Lupu.

Următorul – domnul Reidman.

Domnul Marian Lupu:

Mulțumesc, domnule Președinte,

Mult stimată doamnă președinte al comisiei,

Nu am întrebări pentru dumneavoastră. Sînt două aspecte care vizează normele de procedură. Prima.

Stimați colegi,

Dacă citim cu multă atenție genericul acestui subiect, este vorba de a face un pas înainte în dezvoltarea relațiilor de colaborare cu statele membre UE și, pe această cale, să avansăm în/sau pe agenda noastră europeană. Ceea ce se întîmplă astăzi în această sală, demonstrează un lucru: toate discuțiile noastre, această mlaștină și interesele poate corporative de partid, ideologice vin nu să ajute, dar să stopeze parcursul european al Republicii Moldova. Și eu gîndesc că aceste declarații... că, pe acest motiv lingvistic, nu se votează un document important pentru parcursul nostru european, rog frumos colegii să se întrebe: ce fac ei și ce promovează?

Doi la mîna. Pe aspect juridic.

Stimați colegi,

Toată experiența noastră și cadrul legislativ ne demonstrează că acordurile bilaterale nu sînt semnate cu rezerve. Cele multilaterale... Este o normă de procedură juridică și rog să ascultați. Acordurile multilaterale pot fi doar semnate cu rezerve și niciodată ratificate cu acestea. Acordul este semnat și rog să ținem minte: ori noi astăzi îl ratificăm, ori nu, calea a treia nu există. Eu îndemn toți colegii să îl ratificăm, pe simplu motiv că face parte din agenda europeană a țării.

Mulțumesc.

Doamna Ana Guțu:

Vă mulțumesc. A fost un comentariu.

Domnul Igor Corman:

Domnul Reidman.

Următorul – domnul Mușuc.

Domnul Oleg Reidman:

Mersi.

O idee de procedură.

Colegi,

Mult stimate domnule Ghimpu,

Dumneavoastră ați pus Parlamentul în discuție inutilă. Noi am discutat politica bugetar-fiscală în 5 minute, din acest Parlament. Și acum un document simplu, care nu are tangență cu parcursul nostru în Europa, este un document bilateral, acest document noi putem să îl semnăm și cu Japonia, și cu Coreea ș.a.m.d. facem treabă, aici, în Parlament, dar nu discuții inutile.

Mersi.

Domnul Igor Corman:

Înțeleg, dreptul la replică. Da? Domnul Mușuc.

Următorul – domnul Candu.

Domnul Eduard Mușuc:

Da. Din păcate, doamnă Guțu, dumneavoastră nu ați fost atentă. Eu nu v-am atacat. Nu am făcut atacuri la persoană. Ceea ce consider că și dumneavoastră trebuie...

Doamna Ana Guțu:

Eu nu v-am atacat.

Domnul Eduard Mușuc:

Nu, nu trebuie să treceți la persoană, nu aveți nici o treabă cu familia mea, rudele mele ș.a.m.d. Nu procedați corect. Eu doar nu am zis că dumneavoastră, de fapt, nu sînteți doamna Guțu, dar doamna Petrova și vreo 20 – 30 de ani în urmă...

Doamna Ana Guțu:

Și foarte bine. Eu mă bucur.

Domnul Eduard Mușuc:

... buna dimineața și bună ziua vă spuneți nici în moldovenească, nici în română, dar în rusă. Noi nu trebuie să facem atacuri la persoană...

Doamna Ana Guțu:

Ce spuneam? Vai...

Domnul Eduard Mușuc:

...doamnă Guțu – Petrova, dar atunci cînd...

Doamna Ana Guțu:

Vai de capul dumneavoastră.

Domnul Eduard Mușuc:

... atunci când vorbiți de la tribuna centrală a Parlamentului, în calitate de președinte al comisiei, vă referiți la raportul comisiei și nu faceți atac la persoană, deoarece nu face față acest lucru.

Domnul Igor Corman:

Domnul Candu.

Doamna Ana Guțu:

Domnule Mușuc,

Eu vă mulțumesc că mi-ați amintit care este numele ascendenților mei pe linia tatălui, pe linia paternă, și au fost buni români, domnule Mușuc. Și eu îmi cunosc, spre deosebire poate de alții, dumneavoastră sau alții, tot arborele genealogic, așa că, trăiască memoria ascendenților mei care au fost buni români. Dumneavoastră vă responsabilizați deja de ascendenții dumneavoastră. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Andrian Candu:

Dragi colegi,

Stimate domnule Președinte,

Deoarece discuțiile au deviat foarte departe față de relațiile de... în domeniul vamal dintre Spania și Republica Moldova, propunem aplicarea articolului 108 din Regulamentul Parlamentului și să trecem la vot, și să nu ne facem de rușine față de partea spaniolă.

Mersi. (*Rumoare în sală.*)

Doamna Ana Guțu:

De acord, domnule Candu.

Domnul Igor Corman:

Da. Domnilor deputați,

Consider pertinentă această propunere. Supun votului să întrerupem aceste dezbateri inutile. Cine este pentru rog să voteze.

Majoritatea voturilor. Plenul a decis să întrerupem dezbaterile pe marginea proiectului de Lege cu nr.1.

Și acum, în condițiile raportului comisiei, supun votului aprobarea în primă lectură. Cine este pentru rog să voteze.

În consens. Toți deputații din sală sînt pentru. Nu toți? A-a-a cîtiva nu. Da. (*Rumoare în sală.*) Deci proiectul de Lege nr. 1 este aprobat în primă lectură.

Și comisia a propus să îl adoptăm și în a doua lectură. Deci cine este pentru rog să voteze.

Rog, numărătorii să anunțe rezultatele.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.1 – 27.

Sectorul nr.2 – 40.

Sectorul nr.3 – 19.

Domnul Igor Corman:

Cu 86 de voturi, proiectul de Lege cu nr.1 a fost adoptat în a doua lectură.

Și acum, domnilor deputați, propun dezbaterilor un alt proiect de Lege, care vizează relațiile noastre cu Spania, cu nr. 7, proiect de Lege pentru ratificarea Acordului privind cooperarea în domeniul securității și luptei împotriva criminalității.

Prezintă acest proiect domnul Serghei Diaconu, viceministru al afacerilor interne. Vă rog.

Domnul Serghei Diaconu – viceministru al afacerilor interne:

Mulțumesc.

Stimate domnule Președinte,

Stimați domni deputați,

Rugăm să susțineți aprobarea proiectului de Lege pentru ratificarea Acordului dintre Republica Moldova și Regatul Spaniei privind cooperarea în domeniul securității și luptei împotriva criminalității, semnat la Madrid la 22 octombrie 2013.

Scopul prezentului acord constă în valorificarea colaborării dintre Republica Moldova și Regatul Spaniei în domeniul securității și luptei împotriva criminalității, în special împotriva tuturor formelor criminalității transfrontaliere, transnaționale și anume: terorismului, infracțiunilor contra vieții și sănătății, producerii contrabandei și traficului ilicit de droguri, substanțe psihotrope, precum și materiei prime, substanțelor chimice, biologice și persecutărilor lor pentru fabricare, migrației ilegale și traficului de ființe umane, falsificării producerii ilegale, modificării și utilizării ilegale a documentelor de identitate etc.

Ținem să menționăm că acordul vizat este unicul document bilateral interstatal cu Regatul Spaniei în domeniul combaterii criminalității. Are o importanță deosebită pentru noi. A trecut toate procedurile, de la momentul inițierii negocierilor în 2010 până la semnarea pe 22 octombrie 2013, și va contribui la sporirea eficienței colaborării și schimbului de informații între Republica Moldova și Regatul Spaniei.

De asemenea, ținem să menționăm că avem o comunicare foarte bună cu Regatul Spaniei pe acest... și un dialog constant. S-a reușit deja stabilirea unui cadru de cooperare menit să anihileze mai multe grupări criminale formate din cetățeni ai Republicii Moldova care activau pe teritoriul Spaniei, dar și dintre cetățeni spanioli care, în special pe filiera crimelor cibernetice au făcut activități ilicite în Republica Moldova.

Rugăm să susțineți prezentul acord. Este un acord-cadru.

Domnul Igor Corman:

Întrebări?

Domnul Ghimpu.

Domnul Mihai Ghimpu:

Domnule Președinte,

Stimați colegi,

Spuneți, vă rog, domnule viceministru, cum credeți dumneavoastră, e bine când Parlamentul Republicii Moldova... dumneavoastră veniți cu propunerea ca să nu existe... colaborare între două state ce ține de lupta cu crima organizată. Da?

Domnul Serghei Diaconu:

Exact.

Domnul Mihai Ghimpu:

Dar, totodată, Parlamentul stabilește o vamă între limbi. (*Rumoare în sală.*)

Și...

Domnul Serghei Diaconu:

Domnule Ghimpu,

Mulțumesc de întrebare...

Domnul Mihai Ghimpu:

Încă nu am încheiat eu, vă rog.

Și un răspuns domnului Lupu, președintele PD.

Domnule președinte,

Interes corporativ dumneavoastră PD aveți. Fiindcă știți că e limbă română, dar spuneți că e moldovenească, ca să rupeți alegătorii de la comuniști.

Auziți, domnule Voronin? Așa că dumneavoastră trebuie să fiți împotriva lui, să spuneți că e limbă română. (*Rîsete în sală.*)

Mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Domnul Diacov.

Domnul Serghei Diaconu:

Domnule Ghimpu,

Nu voi comenta. Doar vreau să menționez că acordul a fost semnat ...

Domnul Igor Corman:

Nu cred că dumneavoastră s-a adresat domnul Ghimpu, da. A țintit-o dumnealui în altă parte.

Domnul Diacov.

Domnul Dumitru Diacov:

Domnule Președinte,

Stimați colegi,

Eu propun să evităm discuțiile acestea filologice. Este un document important, ține de relațiile moldo-spaniole și noi trebuie să îl votăm și să îl aprobăm.

Dar referitor la ceea ce spuneți. Curtea Constituțională nu a abrogat articolul 13 din Constituția Republicii Moldova. Cîștigați următoarele alegeri parlamentare, schimbați articolul 13, atunci o să fie altceva.

Domnul Igor Corman:

Domnule Muntean,

Vă rog.

Domnul Serghei Diaconu:

Deci noi rugăm semnarea.

Domnul Igor Corman:

Stimați colegi,

O mică atenție.

Doamnă Șupac și domnule Muntean,

Dumneavoastră ați schimbat locurile și din cauza aceasta e o problemă aici. Deci figurează doamna Șupac, dar în realitate ... Vă rog să schimbați locurile. Nu, nu, nu, nu. (*Rumoare în sală.*) Nu, că este o regulă aici. Așa cum toți s-au înregistrat în listă, așa trebuie să ocupe locurile.

Deci eu trebuie să pronunț doamna Șupac, dar va vorbi domnul Muntean, ca să știți, da.

Vă rog conectați microfonul nr. 5.

Domnul Iurie Muntean:

Domnule viceministru,

Spuneți-mi, vă rog, calitatea luptei cu crima organizată și gradul de perseverență în combaterea acesteia depinde de acceptarea propunerii românilor locali privind schimbarea limbii acordului sau nu? Va fi lupta în Republica Moldova cu crima organizată mai organizată, mai calitativă și mai perseverentă?

Domnul Serghei Diaconu:

Domnule deputat,

Ratificarea prezentului acord va permite să avem un schimb de informație permanent, va permite operațiuni comune, va permite anihilarea grupărilor criminale atât în Regatul Spaniei, cât și pe teritoriul Republicii Moldova mai eficient. Orice acord internațional semnat între două state ... internațional sau bilateral, semnat între două state privind domeniul luptei cu crima organizată va permite cetățenilor statului să fie într-un confort și siguranță mai mare.

Domnul Igor Corman:

Da. Mulțumim, domnule viceministru.

Și acum o invit pe doamna Ana Guțu să prezinte raportul comisiei.

Doamna Ana Guțu:

Domnule Președinte,

Stimați colegi deputați,

Comisia politică externă și integrare europeană a examinat proiectul de lege și constată următoarele. Acordul dintre Republica Moldova și Regatul Spaniei privind cooperarea în domeniul securității și luptei împotriva criminalității este în conformitate cu Legea privind tratatele internaționale.

Majoritatea comisiilor permanente ale Parlamentului și Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului au prezentat avize pozitive, pronunțându-se pentru ratificarea acordului.

Și, în contextul celor expuse, în temeiul articolului 27 și al articolului 56 din Regulamentul Parlamentului, Comisia politică externă și integrare europeană, cu unanimitate de voturi, propune Parlamentului aprobarea proiectului de Lege pentru ratificare Acordului dintre Republica Moldova și Regatul Spaniei privind cooperarea în domeniul securității și lupta împotriva criminalității în primă lectură și adoptarea acestuia în a doua lectură.

Domnul Igor Corman:

Întrebări?

Domnul Munteanu.

Domnul Valeriu Munteanu:

Stimați colegi,

Domnule Președinte,

În situația în care și acest acord este votat cu păstrarea sintagmei „limba moldovenească”, inclusiv cu votul salvator al comuniștilor, noi nu vom vota pentru acest proiect de acord.

Mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Mulțumesc, doamnă președinte.

Domnilor deputați,

În condițiile raportului comisiei, voi supune votului în primă lectură a proiectului de Lege cu nr.7. Cine este pentru rog să voteze.

Majoritatea voturilor, proiectul de lege a fost aprobat în primă lectură.

Și, la propunerea comisiei, îl supun votului și în a doua lectură. Cine este pentru rog să voteze.

Rog numărătorii să anunțe rezultatele.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.1 – 27.

Sectorul nr.2 – 38.

Sectorul nr.3 – 19.

Domnul Igor Corman:

Cu 83 de voturi, proiectul de Lege cu nr.7 a fost adoptat în a doua lectură.

Și acum, domnilor deputați, propun dezbatelor proiectul de Lege cu nr.521 pentru modificarea și completarea unor acte legislative (*Codul fiscal, Codul vamal*).

Prezintă proiectul domnul Nicolae Eșanu, viceministru al justiției.

Vă rog.

Domnul Nicolae Eșanu:

Stimate domnule Președinte,

Doamnelor și domnilor deputați,

Proiectul de lege supus atenției dumneavoastră vine să contribuie la perfecționarea legislației care reglementează procedura de vămuire a mărfurilor, pentru a se alinia la tendințele moderne care presupun implementarea pe o scară tot mai largă a sistemelor informaționale moderne.

Astfel, se prevede instituirea în lege a principiului că documentele pentru efectuarea procedurilor vamale să fie depuse nu doar în format pe hârtie, ci și în format electronic, păstrându-se dreptul agentului economic de a face alegerea dintre forma în care va depune documentele.

Alte amendamente propuse vin să asigure perfecționarea proceselor vamale, în special atragem atenție asupra faptului că se propune eliberarea în calitate de document specific al certificatului de origine a mărfurilor, avînd în vedere că documentul respectiv este prezentat organelor din țările din care se importă marfa, astfel încît în documentele vamale deja există mențiunea cu privire la originea mărfurilor.

În temeiul celor menționate, rugăm să susțineți aprobarea proiectului în lectura întâi.

Cît privește unele critici aduse și în cadrul comisiilor de profil, pentru lectura a doua noi sîntem gata să discutăm și să ajustăm proiectul, astfel încît să poată fi adoptat de către Parlament.

Mulțumim.

Domnul Igor Corman:

Întrebări?

Domnul Munteanu.

Următorul – domnul Popa.

Domnul Valeriu Munteanu:

Domnule ministru,

Cu adevărat, faceți mai multe ... se propune operarea mai multor modificări de natură tehnică, dar, din punctul nostru de vedere, au fost strecurate nu întîmplător și anumite modificări care nu au absolut nici o tangență cu documentele electronice. Și vreau, vă rog, să îmi răspundeți: care a fost rațiunea modificării alineatului (1) din articolul 16 al Legii cu privire la controalele oficiale pentru verificarea conformității ș.a.m.d.?

Și o să citesc foarte exact care era textul vechi, pentru ca să înțeleagă toată lumea. Articolul 16 vorbește despre tipurile de controale oficiale la importul hranei pentru animale și produsele alimentare.

Articolul 1 spune foarte clar, alineatul (1), de fapt, că aceste controale trebuie să fie sistematice. Adică, pentru fiecare lot de marfă trebuiau verificate documentele. Acum, absolut întâmplător, cuvântul „sistematic” este înlocuit cu cuvântul „selectiv”. Aceasta ne duce la gândul că o mașină o să o verificați, altă mașină nu o să o verificați, iar dacă mai târziu cetățenii noștri o să se otrăvească pe cap, voi o să spuneți, nu vă supărați, legea ne-a permis, noi pe aia nu am verificat-o și de aia și s-au otrăvit oamenii. Iată care este rațiunea acestei modificări extraordinare?

Domnul Nicolae Eșanu:

Raționamentul a fost de a fluidiza traficul de mărfuri și de a reduce timpul necesar pentru efectuarea controlului vamal, pe de o parte.

Pe de altă parte, însăși noțiunea de „sistematic” este o noțiune care, în opinia noastră, este interpretabilă și noi am propus să fie făcut amendamentul respectiv, dar, în cadrul discuțiilor, am înțeles că există opinia că ar trebui să stipulăm un control total, deși rămîne discutabilă în măsura în care o să fie total acest control. Și, pentru lectura a doua, se propune să fie exclus acest amendament. Noi sîntem gata să analizăm acest subiect.

Domnul Igor Corman:

A doua întrebare, domnule Munteanu.

Domnul Valeriu Munteanu:

Mulțumesc, domnule ministru.

Din punctul nostru de vedere „total” este mult mai explicit decît „sistematic” și cu atît mai bine decît „selectiv”. De aceea, pentru lectura a doua, nu încercați să introduceți acest cuvînt „selectiv”, pentru că el poate fi ucigător pentru cetățenii noștri.

A doua, iarăși, modificare, care nu este întâmplătoare, se face în Codul vamal al Republicii Moldova. Articolul 42, alineatul (3), scrie în felul următor alineatul acesta: Titularii regimului vamal de tranzit este persoana sub a cărei responsabilitate are loc operațiunea de tranzit. El este obligat să depună la organul vamal de plecare o declarație vamală de tranzit.

Aceasta, în termeni uzuali, înseamnă în felul următor: noi cunoaștem și responsabilitatea asupra tranzitului trebuie să îl aibă cineva.

În situația în care nu există o declarație în acest sens, cine va răspunde, dacă o să înțeleagă că acolo e contrabandă, că e altceva, adică încercați să evitați ca să existe răspundere, încercați să acopere pe cineva sau care e filozofia?

Domnul Nicolae Eșanu:

Nu. Este vorba despre armonizarea procedurilor. Categorie o să răspundă cineva pentru tranzit, dar nu o să fie o declarație făcută în mod special pentru

tranzit, ci declarația vamală va include inclusiv această operație. Deci dacă din text nu este foarte clar că se unesc aceste două proceduri, atunci pentru lectura a doua se poate de concretizat.

Domnul Igor Corman:

Domnul Popa.

Următorul – domnul Reidman.

Domnul Gheorghe Popa:

Da.

Domnule viceministru,

Vreau să vă amintiți despre discuțiile pe care le-am avut în cadrul ședinței Comisiei agricultură și industrie alimentară și, în deosebi, la articolul 4, dacă vă amintiți, noi am propus atunci ca, în final, permisul sanitar să fie prezentat pe suport de hârtie sau în format electronic cu aplicarea semnăturii digitale. Dumneavoastră ați spus că o să clarificați, o să vedeți care este situația și o să ne informați. Informația respectivă nu am primit-o. Deci am vrut să vă întreb dacă sînteți de acord cu această abordare?

Domnul Nicolae Eșanu:

Nu numai în articolul ăsta, dar și în altă parte se mai prevede anexarea copiilor: documente, certificate electronice. Deci aici se face o confuzie. Documentul care era nu în format electronic... documentul în format electronic sigur că poate fi prezentat în format electronic, nu este nici o problemă.

Documentul care nu este în format electronic nu se va transforma într-un document electronic, ci doar documentul pe hârtie va fi scanat și, iată, această copie electronică a documentului trebuie să fie certificată. Acest lucru este absolut necesar, în caz contrar este lipsită de sens posibilitatea depunerii a însăși declarației în format electronic, în măsura în care va fi necesară prezența fizică pentru a se depune documentele care sînt în format pe hârtie. Deci aceasta este logica acestui amendament și a celorlalte amendamente.

Dacă, iarăși repet, aici nu este claritate, eventual, pentru lectura a doua, redactăm ca să fie clar că aceasta se are în vedere. Că, în cazul în care documentul este în formă scrisă, el se scanează și copia autenticată a documentului, pentru că acel care a scanat-o să poarte răspundere pentru veridicitatea documentului.

Mulțumim.

Domnul Igor Corman:

A doua întrebare?

Domnule Popa.

Domnul Gheorghe Popa:

A doua întrebare. Articolul 5. Ceea ce a invocat domnul Munteanu, da, de la Partidul Liberal Reformator, „sistematic”, nu „total”, dar „sistematic”. Ar fi corect deci cuvîntul „sistematic”. Atunci cînd se efectuează controalele respective este

unul corect nu „total”. Și în cadrul ședinței comisiei noi am acceptat această abordare.

Mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Domnul Reidamn.

Următorul va fi domnul Godea.

Domnul Oleg Reidman:

Mersi.

Опять мы наступаем на те же грабли – к сожалению, нам представляет этот проект министерство юстиции, которое, извините, конечно, но совершенно непрофессионально рассуждает о вопросах таможенного оформления. Нету здесь ни министерства экономики, ни министерства финансов, к которому относится Таможенная служба и т.д. В результате если бы вы, господин министр, представляли себе комплект документов, которые нужно представить на таможню для таможенного оформления товара, вы бы ясно себе представляли что таможенная декларация – это всего лишь один документ из пакета, там есть куча сертификатов, справок и т.д. Это первое.

Второе. Вчера, коллеги, вчера мы с вами здесь рассуждали о цифровой подписи: документ, заверенный цифровой подписью, имеет точно такое же значение и хождение, как и документ бумажный. Поэтому зачем нужен этот закон сегодня – совершенно неясно и непонятно.

Третье. В бухгалтерском учете, в регистре у предприятий таможенная декларация является документом первичного учета. Это означает, что нужно менять закон о бухгалтерском учете, куда электронные регистры должны быть включены и каким-то образом консолидироваться в весь бухгалтерский учет, чего здесь не сделано.

И последнее. Таможенное оформление, господин министр, вице-министр, не делается экономическим агентом, а в основном делается таможенным брокером. Поэтому там ваши пояснения относительно облегчения для таможенного... *(Nu vorbește la microfon.)*

Domnul Igor Corman:

Domnule Reidman.

Domnul Oleg Reidman:

Я бы предложил вернуть этот документ в комиссию – посмотреть, как он сочетается с законом об электронной подписи, и с комплектом – тем, который я вот сейчас указал, и потом вернуться, если будет возможно.

Domnul Nicolae Eșanu:

În sală sînt reprezentanți, inclusiv ai Serviciului Vamal. *(Rumoare în sală.)* Chiar acum sînt. Și pot să răspundă în măsura în care este necesar să răspundă la întrebări de noțiuni strict tehnice. Pot... *(Rumoare în sală.)*

Domnul Igor Corman:

Da. Vă rog, reprezentantului Guvernului conectați-i microfonul.

Domnul Iurie Ceban – șeful Departamentului de Aplicare a Legii din cadrul Serviciului Vamal:

Ce ține de... (*Rumoare în sală.*)

Domnul Igor Corman:

Acum, vorbiți.

Domnul Iurie Ceban:

Mulțumesc.

Stimate domnule Președinte,

Stimați deputați,

Reprezint Serviciul Vamal. Mă numesc Iurie Ceban.

Deci ce ține de forma și procedura de declarare. La întrebarea domnului Reidman vreau să explic că, într-adevăr, declarația reprezintă un singur document, însă declarația, cum se solicită în modificări... în proiectul de modificare, constituie în sine un document integru cu borderoul documentelor de însoțire care se anexează la declarația... iar validarea sau certificarea declarației cu semnătură digitală va certifica ca un singur document, inclusiv copiile electronice ale documentelor de însoțire. De aceea, aici nu este nici o neconcordanță, dimpotrivă, cum ați spus dumneavoastră, copiile documentelor anexate formează un singur document cu declarația vamală ca borderoul de anexă și se certifică prin semnătură digitală. La prima întrebare.

Ce ține de modificările din legislația fiscală în domeniul contabilității. Tot în acest proiect de lege s-a propus modificarea articolului 102 și a articolului 125 din Codul fiscal, care reglementează ca și, bunăoară, în Codul vamal posibilitatea prezentării pentru diferite dări de seamă, luând în considerație declararea electronică a extrasului electronic a declarației vamale, deoarece pînă în prezent era obligat să prezinte un document în scris. Iar acum, avînd în vedere procedura electronică, el va fi obligat să prezinte un extras care va fi certificat tot prin semnătură digitală. Și atunci, legea specială, cum este Codul fiscal, prevalează față de alte reglementări care vor fi aduse în concordanță într-un termen, nu știu, de o lună sau de două luni de zile, sau de trei luni, cum se stipulează în procesul legislativ de adoptare a unui act legislativ.

Ce ține de... vreau să revin și referitor la modificarea articolului 42 din Codul vamal, ce ține de imposibilitatea... neobligativitatea depunerii declarației la organul vamal de plecare pentru responsabilitatea regimului de tranzit. Deci, prin modificările operate, depunerea declarației va comasa, cum a spus și domnul viceministru de justiție, va comasa ambele proceduri. Deci va exista o declarație, va exista o persoană responsabilă, inclusiv pentru procedura de tranzit.

Iar în cazul în care... Eu vreau să desfășor niște detalii. În cazul în care declarația vamală va fi selectată pe un culoar verde de vămuire, fără careva criterii de risc, aceasta va fi validată automat de sistemul informațional, iar agentul

economic va fi liber, cu marfa, să plece în interiorul țării, fără efectuarea cărorva controale, prin aceasta fiind exclus contactul cu funcționarul vamal, cu instituția, minimizând costurile și cheltuielile agenților economici. Și, totodată, ne vom racorda și la conceptul european de vamă electronică.

De aceea, astea sînt modificările primare în legile speciale, iar, ulterior, urmează ca, inclusiv organul vamal, să reglementeze punerea în aplicare a acestor proceduri în alte acte normative de... erarhic mai jos, cum ar fi hotărîrile de Guvern.

Domnul Igor Corman:

Domnul Reidman.

Domnul Oleg Reidman:

Mersi.

Eu nu am nimic împotrivă, privind e, vama. Но вы, господин... из таможенной службы, демонстрируете всему Парламенту кабинетный подход к делу, чисто кабинетный подход. Я вам говорю про бухучет, вы мне говорите про налоговое законодательство. Я говорю о законе о бухучете. Я вам говорю о том, что декларация должна быть каким-то образом помещена в бухгалтерскую документацию... электронная декларация, вы мне говорите, что всякие экстрасы могут быть представлены при любых проверках.

Экономические агенты работают и между проверками тоже, между прочим.

Спасибо, но этот ответ меня совершенно не удовлетворяет.

Я настаиваю на своем предложении: вернуть в комиссию, совместить с документом электронным, провести комплекс законодательных предложений, которые бы позволили интегрировать электронные документы в систему бухгалтерского учета, и отсюда все пойдет дальше.

Спасибо.

Domnul Igor Corman:

Domnul Godea.

Următorul – doamna Guțu.

Domnul Mihai Godea:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Poporul nostru are un proverb extraordinar: să nu te bagi în tărîțe că te mănîncă porcii. Eu credeam că domnul viceministru a confundat atunci cînd a spus că copiile celorlalte documente pot fi scanate și prezentate cu declarația electronică. Reprezentantul Serviciului Vamal ne-a băgat și mai tare în ceață, spunînd că toate aceste copii împreună cu declarația va forma un document electronic comun. Dar cum rămîne cu lista de acte prevăzută de legislație și care se conține în pachetul de vămuire a mărfurilor?

Eu susțin propunerea domnului Reidman să întoarcem în comisie acest proiect de lege, pentru că el trebuie corelat cu multe alte acte legislative și să

vedem cum va acționa el, cum poate fi aplicat în complex. Nu este vorba că sîntem împotriva unor racordări la practica europeană sau la trecerea la e-vamă, dar, pur și simplu, dacă o să votăm proiectul în formula în care este prezentat de Guvern, noi o să creăm discordanțe cu multe alte acte legislative. Și atunci va trebui să revenim cu toții împreună și să „dregem busuiocul”.

De aceea, eu propun colegilor deputați să încercăm să pătrundem în esența lucrurilor și să luăm o decizie pertinentă la acest subiect.

Mulțumesc.

Domnul Nicolae Eșanu:

După cum vedeți, proiectul respectiv nu schimbă regulile ce documente se prezintă pentru perfectarea vamală, doar introduce în legislație posibilitatea ca aceste documente să fie depuse și în format electronic. Și cît noi nu am analiza altă alternativă decît să stipulăm în lege o procedură de transferare sau transformare a documentelor care se află pe hîrtie în format electronic și posibilitatea ca să se depună în format electronic, noi nu o să găsim, pentru că nu există alternativă. Ori noi stipulăm în lege posibilitatea de a depune în format electronic toate documentele, ori în măsura în care persoana va putea depune o parte în format electronic, dar o parte pe hîrtie, care va presupune necesitatea de a se prezenta la Serviciul Vamal, atunci noi nu schimbăm sistemul. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Igor Corman:

Mai aveți o întrebare, domnule Godea?

A doua întrebare, vă rog.

Domnul Mihai Godea:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Mai degrabă o precizare.

Domnule viceministru,

Pentru ca să fie exact așa cum spuneți dumneavoastră, celelalte documente din pachet trebuie să fie tot electronice în conformitate cu legea pe care am adoptat-o ieri și este și domnul viceministru Tarlev aici, care poate să explice foarte, foarte clar.

Dumneavoastră ați spus că copiile scanate pot fi certificate. Cum, domnule viceministru, să fie o copie scanată certificată, de cine?

Domnul Nicolae Eșanu:

Dacă îmi permiteți, ar fi ideal să fie toate documentele în format digital, dar acest lucru este absolut imposibil. Nu uitați că importul poate fi făcut din țări care nu au sistem, circulație digitală a documentelor, dar agenții economici tot ar trebui să aibă posibilitatea să depună. Chiar și documentele din interiorul țării, o lungă perioadă de timp vor exista documente eliberate de autorități, care nu vor fi în format digital.

Faptul că scanarea se certifică prin semnătură digitală face ca documentul respectiv să fie o copie digitală a documentului care există în format original. În

măsura în care vor exista dubii cu privire la veridicitatea documentelor, aceasta poate fi verificată. Dubiile pot apărea și în cazul documentelor în format pe hârtie, nu doar în cazul documentelor în format electronic.

Mulțumim.

Domnul Igor Corman:

Doamna Guțu.

Următorul – doamna Fusu.

Doamna Ana Guțu:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Domnule viceministru,

Eu am o nelămurire în ceea ce privește termenii „semnătura digitală” și „semnătura electronică” despre care am vorbit ieri. Dacă există o diferență între ambii termeni? Ce presupune „semnătura digitală” în înțelegerea dumneavoastră? Dacă este altceva decât „semnătura electronică” pe marginea căreia am adoptat, ieri, în primă lectură proiectul de Lege cu nr.533?

Domnul Nicolae Eșanu:

Nu, nu este vorba despre două semnături, va fi o singură semnătură.

Doamna Ana Guțu:

Nu, dacă este diferență între termeni? Ce înseamnă semnătura digitală în sensul utilizat în proiectul de lege pe care îl prezentați dumneavoastră?

Domnul Nicolae Eșanu:

Nu, este exact același sens care există în ... Nici măcar teoretic noi nu putem să generăm două tipuri de semnături, pentru ca să avem nevoie de două complete...

Doamna Ana Guțu

Este vorba de aceeași procedură ...

Domnul Nicolae Eșanu:

Da, este aceeași.

Doamna Ana Guțu:

.. de o cheie electronică, care este eliberată unui subiect responsabil de ...

Domnul Nicolae Eșanu:

Da.

Doamna Ana Guțu:

... semnarea actelor publice sau private. Și atunci, poate, ar fi mai bine de unificat. Fiindcă, ieri, am adoptat un proiect de lege unde vehiculăm cu termenul

„semnătură electronică”, aici dumneavoastră operați cu „semnătură digitală”. Ambele proiecte au fost depuse aproximativ în aceeași perioadă de timp, decembrie 2013, de aceea, ar fi bine, totuși, să rămânem la același concept și să nu fie confuzie.

Domnul Nicolae Eșanu:

Desigur, conceptul, o să fie unul și același, noi o să armonizăm proiectele.

Domnul Igor Corman:

Doamna Fusu.

Următorul – domnul Brega.

Doamna Corina Fusu:

Am două întrebări. În primul rând, doresc o clarificare. Conceptual respectivul proiect de lege se referă la formatul electronic în care se elaborează și se păstrează documentele. Cu toate acestea există două modificări în Legea cu privire la protecția plantelor și la carantina fitosanitară.

Prima întrebare. Se modifică articolul 10 din această lege ... articolul 42, alineatul (10) din care desprindem: la trecerea frontierei de stat a Republicii Moldova toate mijloacele de transport sînt supuse controlului de carantină fitosanitară de către subdiviziuni ș.a.m.d.

Proiectul modifică articolul 42 alineatul (10) și propune varianta următoare: cuvîntul „toate” se substituie prin sintagma „în mod selectiv”. Am vrea să știm care sînt criteriile pentru această selectivitate? De apartenență politică, de cumătrism, de nepotism, de nănașism? Deci care sînt criteriile de a selecta? Pe acesta îl controlezi, iar acestuia îi dau voie să treacă.

Domnul Nicolae Eșanu:

Deci legislația vamală astăzi deja conține reglementări care se referă la modalitatea în care se determină subiecții care urmează să fie controlați în cazul în care legislația prevede controlul selectiv. Inclusiv există cazuri în care se aprobă o listă a importatorilor care sînt eliberați de ... nu că sînt eliberați, dar care pot să nu fie supuși controlului, avînd în vedere că au o istorie de credit care permite ... să pornim de la prezumția că ei asigură respectarea condițiilor de fiecare dată cînd trec. În măsura în care este nevoie de explicații tehnice, cum se face aceasta, Serviciul Vamal poate să vă prezinte informația în mod mai detaliat.

Domnul Igor Corman:

Domnul Brega.

Următorul – domnul Ioniță.

Cer scuze. Mai aveți o întrebare, doamnă Fusu?

Vă rog frumos, doamnă Fusu.

Doamna Corina Fusu:

Domnule viceministru al justiției,

A doua întrebare se referă, de asemenea, la Legea cu privire la protecția plantelor și carantina fitosanitară, la Legea cu privire la controalele oficiale pentru verificarea conformității cu legislația privind hrana pentru animale și produsele alimentare... Aici este și mai grav.

Articolul 6 din Legea cu nr.50, apropo, din luna ianuarie... februarie... martie 2013 din nou cuvintele „cel puțin un control sistematic la controlul în ceea ce privește calitatea hranei pentru animale, dar și pentru oameni” se substituie din nou prin cuvântul „selectiv”.

Eu înțeleg că normele europene, într-adevăr, deja unii importatori, exportatori au credibilitate, respectă normele de calitate și alte norme extrem de importante pentru sănătatea animalelor, dar și a oamenilor.

La noi, în Republica Moldova, unde încă nu am ajuns la performanță în ceea ce privește corupția, dumneavoastră vreți să spuneți că avem importatori credibili și care respectă legislația? Eu nu cred că avem această credibilitate. Trebuie întâi să o obținem, să ne confirmăm că luptăm cu corupția, că avem rezultate și apoi să introducem controlul selectiv, altminteri va fi și va ... criteriul unic va fi criteriul politic sau de nepotism. Insistăm asupra faptului să menținem sintagma existentă în articolul 16 „cel puțin un control sistematic”.

Și atunci când vom fi credibili în fața Europei, dar, în primul rând, în fața cetățenilor, vom putea face controlul și selectiv.

Domnul Nicolae Eșanu:

În principiu, legislația în vigoare prevede deja modalitatea în care se soluționează problema privind identificarea acelor care vor fi controlați selectiv. Dar, după cum am menționat deja, aceasta este o chestiune de oportunitate. Eu nu aș fi sigur că trebuie să pornim de la prezumția că toată lumea încalcă legislația.

Da, există destul de multe abateri, există corupție în cadrul organelor publice, dar, în același timp, noi cred că putem să mergem înainte și încetișor să racordăm legislația noastră cu legislația europeană. Dar, repet încă o dată, s-a spus că se propune să fie exclus acest amendament și pentru lectura a doua Parlamentul va decide: îl menține sau îl exclude.

Domnul Igor Corman:

Domnul Ioniță.

Și ultimul vorbitor – domnul Brega.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Stimați colegi,

Acest proiect de lege va fi votat în primă lectură și trebuie să explicăm pe scurt, că în comisie s-a vorbit suficient.

Scopul este unul simplu: 40% din timpul pe care transportul internațional îl pierde este în vămi. Și acest proiect de lege, pur și simplu, creează o procedură

simplificată prin care transportul să poată trece, traversa hotarul. Acesta nu substituie absolut nimic, nici actele contabile, nici actele... nici un fel de acte.

Prin acest sistem, prin votarea acestei legi noi vom crea posibilitatea ca ambuteiajele din vămi care... nu doar Moldova, dar este afectată toată Europa. Noi avem... și în cadrul CSI au fost discuții în primăvara anului trecut, în cadrul „Euronest” au fost recent discuții: cea mai mare problemă fie în spațiul CSI, fie în spațiul european este problema staționării transportului în vămi, 40 la sută din tot timpul.

Din acest motiv, această lege trebuie votată. Și ea doar se referă la aspectele de procedură de trecere prin vamă. Vama, prin această procedură electronică, va avea posibilitatea, mașina fiind încă în Germania, vama deja îi deschide coridor verde în Republica Moldova. Ea nici nu... pînă ce ajunge în Republica Moldova deja toate procedurile formale sînt executate.

Domnul Igor Corman:

Așa. Și ultima întrebare.

Domnule Brega,

Vă rog.

Domnul Gherghe Brega:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Mulțumesc că ați anunțat de două ori: întîi mi-ați spus că după doamna Fusu, apoi după domnul...

Domnul Igor Corman:

Dar dumneavoastră niciodată nu sînteți mulțumit, domnule Brega, eu deja m-am obișnuit.

Vă rog frumos: puneți întrebarea.

Domnul Gherghe Brega:

Nu eu sînt nemulțumit, dar dumneavoastră sînteți cam oleacă... așa... ușurel...

Domnul Igor Corman:

De acum cum sînt și eu, domnule Brega, va trebui să mă suportați, cred că nu aveți suficiente voturi ca să schimbați situația.

Vă rog frumos: puneți întrebarea.

Domnul Gherghe Brega:

Sînteți cam jucăuș, domnule. Și voturi se vor găsi la toamnă, nu e nevoie. Nu aveți mult de stat acolo, accidental sînteți acolo pus. Deci aș vrea să...

Domnul Igor Corman:

Domnule Brega,

Eu consider că dumneavoastră depășiți limitele bunului simț, inclusiv vizavi de Președintele ședinței. Nu aveți nici un drept să faceți astfel de comentarii. Eu vă rog să respectați limitele bunului comportament. Cum vă stimez, eu așa și dumneavoastră pe mine. Dacă aveți întrebări vă rog să le puneți. Și nu duceți discuțiile cu totul în altă direcție.

Vă rog frumos.

Domnul Gherghe Brega:

Poate eu și depășesc, dar nu mai mult ca dumneavoastră.

Deci, domnule ministru,

Articolul 42, eu revin la articolul 42 alineatul (3) deci: „titularul este obligat să depună la organul vamal de plecare a declarației vamale de tranzit.” Dumneavoastră vreți să excludeți fraza aceasta. Noi cunoaștem băieți șmecheri care, deseori, la vamă, în pofida faptului că declarau: marfa este de tranzit, o realizau la noi, în Republica Moldova, prin faptul că nu plăteau impozite, taxe ș.a.m.d. Dar măcar era posibilitatea de verificat dacă această marfă a tranzitat țara în realitate. Și care nu aveau umbrelă erau trași la răspundere. În acest caz, dumneavoastră excludeți definitiv, că el declară: marfa este de tranzit și rămânem cu ceea ce rămânem. Eu declar că marfa e de tranzit, o vînd aici nu mă puteți verifica. Cum? Care e logica?

Domnul Nicolae Eșanu:

Tranzitul mărfii este reglementat de mai multe articole din Codul vamal, nu doar de norma care se exclude. Aici este vorba despre necesitatea de a depune două declarații diferite și necesitatea existenței unei declarații de tranzit separate. După cum s-a menționat, se va depune o singură declarație și dispăre însăși noțiunea „de depunere a declarației de tranzit separate.” Dar institutul tranzitului și controlul asupra tranzitului rămîne.

În măsura în care vom constata că se periclitează posibilitatea de a controla tranzitul mărfurilor, sigur că, pentru lectura a doua, noi vom concretiza în alte articole, dacă e necesar, acest lucru. Și nu rezultă, cu certitudine, ceea ce spun eu și ceea ce spune Serviciul Vamal. Deci concluzia, să concluzionez: tranzitul va exista și controlul asupra tranzitului se va face în continuare, așa cum se face astăzi.

Mulțumim.

Domnul Igor Corman:

A doua întrebare.

Domnul Brega.

Domnul Gheorghe Brega:

A doua întrebare, domnule ministru,

Este vorba de verificarea selectivă. Deci eu sînt de acord cu verificarea selectivă în toată Europa, dar noi nu sîntem în Europa, noi sîntem în Republica

Moldova și dumneavoastră ați spus așa o frază: vama are o listă. Mă scuzați vă rog, lista aceasta de unde o să vină? De la Guvern? De la Parlament?

Căci eu sînt sigur, eu sînt departe de aceea... căci sînt, într-adevăr, sînt și businessmeni cinstiți, dar sînt departe de ideea că acolo o să nimerească toți acei cinstiți și nu o să nimerească acei care au acoperiș la Guvern, în Parlament ș.a.m.d. Deci care listă o să fie acolo? Cum? Care sînt criteriile acestei liste? Pentru că în lista aceea o să fie 10 – 20, în realitate trebuie, dar o să nimerească 2 – 3 sute.

Mulțumesc.

Domnul Nicolae Eșanu:

Subiectul ăsta noi deja l-am dezbătut și am spus că, pentru lectura a doua, dacă se propune, noi renunțăm la acest institut, pentru că noi am vrut să fluidizăm procesul de control vamal, dar în măsura în care există așa de multe suspiciuni cred că poate nu este necesar să insistăm asupra subiectului.

Mulțumim.

Domnul Igor Corman:

Da. Vă mulțumesc, domnule viceministru.

Acestea au fost întrebările și acum îl invit pe domnul Ioniță să prezinte raportul comisiei.

Vă rog.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Stimați colegi,

Comisia economie, buget și finanțe a examinat proiectul de Lege nr.521. Este un proiect care vine să fluidizeze transportul prin vămi. Trebuie să spunem că este o problemă nu doar în Republica Moldova, dar în toată regiunea. Din păcate, din cauza prevederilor legale existente, în prezent 40% din tot timpul transportul îl pierde prin vămi.

Din acest motiv, acest proiect de lege este în beneficiul fluidizării transportului. Sper că va îmbunătăți foarte mult fluxul de transport internațional fie de tranzit, fie dintre Moldova și alte țări fie răsărit, fie apus.

Din acest motiv, comisia consideră că acest proiect de lege poate și trebuie să fie aprobat pentru prima lectură, iar pentru a doua lectură se va ține cont de toate amendamentele și toate propunerile care sînt.

Domnul Igor Corman:

Întrebări pentru comisie nu sînt.

Vă mulțumesc, domnule Ioniță.

Deci, în condițiile raportului comisiei, voi supune votului aprobarea în primă lectură a proiectului de Lege cu nr.521. Cine este pentru rog să voteze.

Majoritatea voturilor. Proiectul nr.521 a fost aprobat în primă lectură.

Și acum, domnilor deputați, voi propune debaterilor proiectul de Lege cu nr.93 pentru modificarea și completarea Legii nr.1538 din 25 februarie 1998 cu privire la fondul ariilor naturale protejate de stat.

Un grup de deputați au înregistrat această inițiativă, care va fi prezentată de doamna Ana Guțu.

Vă rog.

Doamna Ana Guțu:

Mult stimată domnule Președinte,

Stimați colegi deputați,

Acest proiect a fost înregistrat la data de 4 martie 2013 și vizează criza sistemului ecologic care se produce actualmente în regiunea satului Văleni. Este vorba de amendarea Legii nr.1538 cu privire la fondul ariilor naturale protejate de stat. Și propunem să fie amendat articolul 26 al acestei legi litera b), care propunem să aibă următorul cuprins: „explorarea și extragerea resurselor naturale.” Nu știu în ce măsură puteți să accesați conținutul acestui articol din Legea nr.1538.

Actualmente, el are următorul cuprins, vă rog să fiți atenți căci este vorba despre faptul că... citez: „în rezervația științifică sînt interzise activitățile ce pot conduce la dereglarea evoluției firești a proceselor naturale”, în special la litera a) se vorbește despre: „lucrările de instalare a rețelelor de termoficare, liniile de transport electric, lucrările hidroameliorative și de altă natură ce conduc la deteriorarea echilibrului ecologic” și la litera b), la care ne referim noi, este vorba de... citez actualul conținut al acestui punct: „explorarea și extragerea resurselor naturale, cu excepția celor de importanță națională (petrol, gaze naturale), cu condiția respectării cerințelor speciale de protecție a mediului înconjurător stabilite de către abilitatea centrală abilitată cu gestionarea resurselor naturale și cu protecția mediului înconjurător.” Ca să fie foarte clar, noi propunem: cuprinsul literei b) al articolului 26 să se termine la virgulă, adică „este interzisă...” să fie foarte clar, „în rezervațiile științifice este interzisă explorarea și extragerea resurselor naturale”.

Care este argumentul în susținerea acestui proiect de lege? Vreau să vă spun că, din 1997, în regiunea satului Văleni din județul Cahul se forează și se extrage petrol brut, care, ulterior, este prelucrat în Zona Economică Liberă de la Ceadâr-Lunga și sînt exportate uleiuri lubrifiante de o anumită calitate în Bulgaria, unde sînt și apreciate, și vîndute la un anumit cost.

Pe parcursul tuturor acestor ani, companiile care au forat și au desfășurat activitate economică nu au plătit nici un bănuț în bugetul statului Republica Moldova, fiindcă au activat în baza unui fel de Acord de concesiune pentru desfășurarea acestor activități economice.

La ora actuală, satul Văleni s-a transformat într-o zonă cu un sistem ecologic completamente perimat, de parcă ar fi după bombardamente, fiindcă sînt fîntînile din care s-a extras acest petrol. Iar compania care forează actualmente acolo nu plătește în bugetul satului Văleni decît 20 mii de lei pe an. Suma, masa salarială pentru muncitorii care muncesc la extragerea petrolului în această zonă, lunară se ridică la 100 mii de lei, iar valoarea bunurilor naturale extrase zilnic se ridică la 300 mii de lei. Oamenii lucrează în condiții insalubre, sînt și ei revoltați, fiindcă salariile nu se plătesc de mai multe luni de zile.

De aceea, eu cred că noi trebuie să votăm acest proiect de lege, iar Guvernul, în consecință, să ia măsuri pentru a salva sistemul ecologic din regiunea satului Văleni județul Cahul și pentru a opri această devastare a naturii noastre. Cu atât mai mult că este vorba de o rezervație științifică protejată de stat – Rezervația „Prutul de Jos”.

Vă mulțumesc.

Dacă sînt întrebări.

Domnul Igor Corman:

Întrebări, dacă sînt?

Domnul Sîrbu,

Vă rog.

Domnul Serghei Sîrbu:

Da. Vă mulțumesc, domnule Președinte,

Doamnă Guțu,

O întrebare. Ca și consecință, dumneavoastră cum considerați: ce se va întâmpla cu acel agent economic după intrarea în vigoare a acestei legi?

Doamna Ana Guțu:

Desigur, în momentul în care am vota această lege în primă lectură și în a doua lectură, consecință imediată nu va fi, fiindcă Guvernul trebuie să vadă ce se întâmplă acolo. Și, din câte știu eu, forările s-au oprit, Primăria satului Văleni a avut un proces de judecată, fiindcă nu a putut obține de la această companie finanțele pe care compania trebuia să le plătească, cel puțin, pentru arenda spațiului, mă refer la arenda terenului din satul Văleni, și prin judecată a obținut să fie restituiți, să fie plătiți, nu restituiți, plătiți acești bani. O parte din bani au fost plătiți, o parte din bani nu sînt plătiți.

De aceea, situația este explozivă, au fost și comisii la fața locului, a fost și o comisie parlamentară, a fost și o comisie guvernamentală. Din păcate, agentul economic nu a tras concluziile necesare și e o situație de conflict, ca să ne dăm foarte bine seama.

Dar atât timp cît va exista această prevedere care ... de fapt, legea a fost virusată, ca să fim foarte onești și să ne dăm bine seama, eu știu chiar cine a și virusat-o. Deci amendamentul la articolul 26 din litera b) a fost propus, în acea perioadă, de actualul Președinte demisionar al Academiei de Științe, care este ecolog, de fapt, în conformitate cu formarea sa științifică și academică, și a permis ca în zonă protejată de stat să se foreze.

Domnul Igor Corman:

Domnul Sîrbu.

Domnul Serghei Sîrbu:

Eu înțeleg foarte bine și susțin această grijă față de primăria din localitate, doar că noi ar trebui să fim foarte atenți. Legea cu privire la concesiune, în special

la articolul 24, stipulează unele prevederi extrem de dure cînd este vorba de un contract de concesiune pe o perioadă îndelungată de timp, orice acțiuni care vin contrar acestui contract sînt nule ab initio. Și trebuie să fim foarte atenți ca această lege să aibă efect, deoarece noi riscăm să o adoptăm, dar nu va avea efect, deoarece legea acordă niște garanții foarte mari concesionarilor. Eu de aceasta am întrebat și să fim atenți: dacă vor fi careva consecințe, legea nu va putea să aibă efect retroactiv.

De aceea, să vedem, într-adevăr, Guvernul să vină, dacă au încălcat contractul de concesiune, atunci să răspundă conform contractului în instanța de judecată. Dacă există posibilitatea de reziliere a contractului, iarăși, conform contractului. Deoarece această lege, de fapt, nu va rezolva problema. Aceasta am vrut să spun.

Mulțumesc.

Doamna Ana Guțu:

Eu vă mulțumesc pentru precizare. Dar pînă a ajunge la procedurile sau acțiunile pe care le va întreprinde Guvernul, cred că noi trebuie să amendăm și această lege, în caz contrar vom avea astfel de situație de criză ecologică în varii zone de pe ... eu nu știu, cel puțin, din zonele protejate de stat, zonele științifice.

Dar să știți că este un dezastru, inclusiv umanitar, dacă ați încercat să pătrundeți în esență.

Domnul Igor Corman:

Următoarea întrebare – domnul Ghenadie Ciobanu.

Domnul Ghenadie Ciobanu:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Doamnă Guțu,

Ați spus că această lege a fost infectată. Și imediat mi-am amintit că uneori lucrul pe care îl facem privind protecția zonelor, ariilor naturale sau patrimoniului, sau a arheologiei, patrimoniul arheologic în Moldova, uneori, într-adevăr, prin alte legi, acest lucru este imediat tăiat. Și această situație mă tem că se va repeta și săptămîna viitoare, cînd vom discuta proiectul nr.21.

Și vreau să spun că da, trebuie neapărat să facem totul ca să existe mediul de afaceri, businessul în Republica Moldova și, totodată, investitorii persoane fizice sau juridice de drept public sau privat au obligația să solicite neapărat avizele de la toate agențiile pe care le instituim prin legi cînd dorim să protejăm ariile naturale sau cînd să protejăm patrimoniul nostru istoric arhitectural sau arheologic. Este o obligație, dacă vrem să fim civilizați în acest sens. Trebuie să ne gîndim la această balanță și la mediul de afaceri, dar și la aceea ce înseamnă patrimoniul nostru fie natural, fie istoric, arheologic etc.

Vă mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Doamna Guțu.

Nu, da?

Următoare întrebare – domnul Popa.

Următorul – domnul Barbulat.

Domnul Gheorghe Popa:

Doamnă autoare,

Eu cunosc problema respectivă, fiindcă Compania moldo-americană „Redeco-Moldova” și-a început activitatea în Baimaclia, Victorovca, raionul Cantemir, după care, peste vreo câțiva ani, s-a mutat la Văleni.

Noi am cerut, în cadrul ședinței Comisiei agricultură și industrie alimentară, argumentare economică, anume pentru a aduce argumentele respective în fața deputaților, să nu avem întrebări de prisos.

Noi nu am primit această argumentare economică și cred eu că argumentele invocate de domnul Ciobanu și de alți colegi sînt absolut corecte. Nu trebuie să ne grăbim, v-aș sugera să vă documentați foarte bine cu documentele Companiei „Redeco-Moldova”, care a început în anii 92 înapoi, după care să prezentați o asemenea inițiativă legislativă.

Vă mulțumesc.

Doamna Ana Guțu:

Domnule Popa,

Eu, poate, în nota informativă nu am adus aceste cifre, astăzi le-ați auzit. Suma plătită de compania care forează, astăzi, la Văleni, anual este 20 mii de lei pentru primărie, pe care nu i-a plătit nici măcar aceștia, și primăria a dat în judecată compania. Masa salarială lunară este de 100 mii de lei. Oamenii lucrează în condiții insalubre, salariile nu sînt plătite la timp, iar profitul furat pe care îl are compania zilnic se ridică la 300 de mii de lei.

Nu am documentele acestea, fiindcă nu pot să vi le prezint, vă dați bine seama, dar am mers la fața locului, am vorbit cu oamenii, inclusiv oameni responsabili de sistemul ecologic din zonă și toate aceste cifre mi-au fost confirmate. M-am întîlnit și cu lucrătorii, și cu sindicaliștii ș.a.m.d.

Dacă acestea nu sînt argumente pentru dumneavoastră și dacă dumneavoastră considerați că bogățiile subterane ale statului pot fi exploatate de o manieră barbară, oricare ar fi acest investitor, fără să aducă nici o plusvaloare în bugetul statului, dar cu atît mai mult să nu contribuie și să distrugă dezvoltarea comunității locale, atunci înseamnă că dumneavoastră aveți o astfel de concepție eronată despre activitatea economică și consecințele pe care le poate avea o astfel de activitate economică asupra mediului înconjurător.

Domnul Igor Corman:

Domnul Popa.

Domnul Gheorghe Popa:

Un aspect ironic îl aveți dumneavoastră. Fiindcă noi am avut discuții și cu consiliul local, cu primarul și cu locuitorii satului. De atîta v-aș sfătui să nu vă

asumați această răspundere și să mai verificați încă o dată ceea ce v-am propus eu dumneavoastră.

Mulțumesc.

Doamna Ana Guțu:

Domnule Popa,

Adineauri am vorbit cu primărița de Văleni, doamna Silvia Șterbeți, și care, cu siguranță, ne urmărește în direct împreună cu ceilalți funcționari de la Primărie și cu cetățenii satului Văleni.

Domnul Igor Corman:

Domnul Barbulat.

Următorul domnul Ioniță.

Domnul Mihail Barbulat:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Bineînțeles, este foarte bine să avem grijă de ecologia țării noastre, dar cred că nu mai puțin important, totuși, este să respectăm și legislația. În acest context, vreau să îi atrag atenția doamnei raportor că unitățile administrativ-teritoriale ale Republicii Moldova se numesc raioane, și nu județe.

Mulțumesc.

Doamna Ana Guțu:

Mulțumesc pentru observație... nici o problemă.

Domnul Igor Corman:

Domnul Ioniță.

Următorul – domnul Butmalai.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Doamnă deputat,

Doamnă președinte,

Înțeleg, noi susținem ideea aceasta cu partea ecologică, doar vreau să știu dacă Guvernul a dat aviz și dacă noi...

Doamna Ana Guțu:

Avizul, din câte știu, este negativ. (*Rumoare în sală.*) Avizul nu este?

Domnul Veaceslav Ioniță:

Nu este. Da?

Doamna Ana Guțu:

Eu știam că apăruse un aviz negativ. Poate a fost retras.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Dacă este avizul negativ...

Doamna Ana Guțu:

... e mai mult de un an de zile, are...

Domnul Veaceslav Ioniță:

Doamnă deputat,

Rugămintea este ca, pentru lectura a doua, în acest aviz, chiar dacă este negativ, că nu înțeleg, că nu ține de bani, dar poate să țină. Noi trebuie să vedem dacă el poate fi executat... această lege. Că dacă noi, într-adevăr, avem conform, cum a spus și colegul Sîrbu, dacă avem conform investițiilor străine, dacă avem conform altor obligații... nu... ea este moartă.

Trebuie să ne gândim cum rezolvăm problema. Înțeleg că există o problemă care trebuie rezolvată, trebuie de văzut dacă această cale este cea mai bună, dacă ea ne permite să rezolvăm – rezolvăm, dacă nu, trebuie de identificat alte soluții, dar să nu cumva să votăm această lege și ea să intre în contradicție cu alte legi. Doar aceasta am vrut să spun.

Doamna Ana Guțu:

Domnule Ioniță,

Înainte de a prezenta proiectul de lege, am făcut și o interpelare la Guvern, care a rămas fără răspuns, din păcate. Deci nu am primit nici un răspuns, nici o clarificare la acest subiect. Și, după ce te întâlnești cu cetățenii în audiență, normal, că iei acele măsuri care îți sînt accesibile. În cazul de față, noi am făcut, în primul rînd, acest proiect de lege care ne întoarce la situația de pînă la... fiindcă a fost virusat acest articol 26. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Igor Corman:

Domnul Ioniță.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Din păcate, nu ne întoarcem la situația pînă la... că după ce această lege, cum ați spus dumneavoastră a fost virusată, s-au întîmplat alte, inclusiv contracte, acorduri, investiții și, din păcate, nu poți să întorci la pînă... Din acest motiv, eu aș insista ca să solicităm avizul, să ne uităm foarte atent, ca nu cumva să votăm o lege care este nulă din start.

Din nefericire, după ce această lege a fost votată și modificată, cum ați spus dumneavoastră virusată, au avut loc alte procese care sînt protejate de alte legi și din acest motiv acesta este riscul nostru. Eu nu văd o problemă să fie votată în primă lectură, dar pentru a doua lectură invitați în comisie... de lucrat și de avut grijă ca legea să... problema să fie rezolvată.

Domnul Igor Corman:

Și, domnul Butmalai,

Vă rog.

Domnul Ion Butmalai:

Da. Mulțumim, domnule Președinte.

Eu, ceea ce a relatat doamna deputat Guțu ca inițiativă legislativă, o susțin și cunosc situația. Este o problemă acută la ziua de astăzi. Și vreau să vă aduc aminte că problema a fost una stringentă și a apărut din anii '90 înapoi, s-a distrus flora și fauna. Inclusiv, vreau să vă aduc la cunoștința dumneavoastră că este un dezastru ecologic, ceea ce ține în urma extragerii țițeiului. Zona respectivă, ea se află în Rezervația de Stat „Prutul de Jos”, unde a fost distrus complet tot ce se numea pasăre ș.a.m.d., copac, natură, inclusiv după construcția căii ferate Giurgiulești – Cahul.

Eu susțin totalmente cele relatate de doamna Guțu. Și eu cred că este o problemă la nivel național, este o problemă foarte importantă pentru Republica Moldova și noi, corpul de deputați, trebuie să luăm atitudine: să mai verificăm, să mai vedem ce este posibil de făcut.

Inclusiv Compania „Valexim”, care activează la ziua de astăzi, a avut nenumărate adresări față și de mine, acolo sînt încălcate multe procese privind ceea ce ține de extragerea țițeiurilor.

Pe parcursul acestor ani, au fost probleme foarte mari, inclusiv cu partea română a fost un conflict internațional. Și eu cred că această problema trebuie susținută și, la justa valoare, de adus în concordanță legislația națională, inclusiv activitatea agentului economic respectiv...

Domnul Igor Corman:

Domnule Butmalai,

Ați finalizat?

Vă rog, încă un minut.

Domnul Butmalai.

Domnul Ion Butmalai:

Eu aș menționa și aș ruga și colegii din sală: mult tare nu vă avîntați, pentru că eu am avut discuții foarte dure în unele perioade de timp, inclusiv cu domnul Bodișteanu, care era susținut de deputatul Untilă. Au fost probleme foarte mari în rezervația respectivă, Rezervația Naturală „Prutul de Jos”, și cu vînători legale din partea unor demnitari, în unele timpuri, tipa Dodon și alții. Și vreau să vă spun că au fost intentate și dosare penale.

Și solicit: corpul de deputați să ia măsuri adecvate față de problemă. Și eu voi susține acest proiect, pentru că cunosc acele plîngerii care parvin zi de zi din partea cetățenilor, din partea lucrătorilor care, s-a menționat, activează în condiții nu prea bune și nu se respectă multe cerințe ale legislației, inclusiv administrația publică locală...

Domnul Igor Corman:

Stimate coleg,

Mai bine cu o luare de cuvânt vă înscrieți. De fapt, sîntem la runda de întrebări. Încă un minut. Da?

Domnule Butmalai,

Vă rog.

Domnul Ion Butmalai:

Eu vreau să vă spun că precedentă guvernare strigă acum toți: haideți. Nu trebuie să spuneți „haideți”, pentru că așa locuri cum este Rezervația naturală „Prutul de Jos” ... mai sînt și pădurile respective distruse și s-au deschis sectoare de vînătoare pentru unii demnitari...

Eu sugerez ideea că acest proiect este bun, trebuie de verificat încă multe chestiuni. Și în lectura a doua, noi o să venim cu amendamente în scris. Și solicit colegilor să susțină acest proiect.

Vă mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Mulțumesc, doamnă Guțu.

Și acum îl voi invita pe domnul Pleșca, Da? Să prezinte raportul Comisiei mediu și schimbări climatice.

Vă rog.

Domnul Nae-Simion Pleșca:

Domnule Președinte,

Stimați colegi,

Comisia mediu și schimbări climatice a examinat proiectul de Lege pentru modificarea și completarea Legii nr.1538 din 25.02.1998 privind la fondul ariilor naturale protejate de stat, înaintat cu titlu de inițiativă legislativă de către un grup de deputați în Parlament (Ana Guțu, Victor Popa, Corina Fusu, Valeriu Munteanu, Boris Vieru), și raportează următoarele.

Procedura de înaintare a proiectului corespunde cerințelor articolului 73 din Constituție.

Prin această inițiativă legislativă, se propune interzicerea explorării și extragerii tuturor tipurilor de resurse naturale și în rezervațiile științifice.

Este de menționat că, în conformitate cu actuala redacție a Legii privind fondul ariilor naturale protejate de stat, „explorarea și extragerea resurselor naturale în rezervațiile științifice este interzisă, cu excepția celor de importanță națională (petrol, gaze naturale), cu condiția respectării cerințelor speciale de protecție a mediului înconjurător, stabilite de către autoritatea centrală abilitată cu gestiunea resurselor naturale și cu protecția mediului înconjurător.”

Conform informației prezentate în ședința comisiei de către conducerea Agenției pentru Geologie și Resurse Minerale, actualmente în hotarele rezervațiilor științifice se află un singur zăcămînt de substanțe minerale utile de importanță națională și anume zăcămîntul de petrol din satul Văleni, raionul Cahul, care se

află în hotarele Rezervației Științifice „Prutul de jos”. Acest zăcămînt este valorificat industrial de către un agent economic din Republica Moldova.

Astfel, în cazul în care proiectul de lege va fi susținut, valorificarea zăcămîntului menționat va fi interzis.

Comisia politică externă și integrare europeană a propus examinarea proiectului în cadrul ședinței plenare a Parlamentului, în condițiile avizului favorabil al Guvernului.

Comisia drepturile omului și relații interetnice, Comisia agricultură și industrie alimentară și Comisia juridică, numiri și imunități au propus respingerea proiectului, iar Comisia securitate națională, apărare și ordine publică nu a adoptat nici o decizie, din lipsa majorității voturilor.

Avizul Guvernului asupra proiectului de lege nu a parvenit.

Ca urmare a examinării proiectului de lege, Comisia mediu și schimbări climatice, cu unanimitatea de voturi a membrilor prezenți la ședință (6 la număr), propune respingerea proiectului de Lege pentru modificarea și completarea Legii nr.1538 din 25.02.1998 cu privire la fondul ariilor naturale protejate de stat, înregistrat cu nr.93 din 04.03.2013.

Mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Întrebări pentru comisie?

Domnule Popa,

Vă rog.

Domnul Gheorghe Popa:

Domnule președinte,

Această inițiativă legislativă a parvenit în martie 2013. Guvernul nu a avizat această inițiativă legislativă și am vrut să vă întreb: comisia nu a insistat? Sau care este problema? Iresponsabilitatea Guvernului sau, pur și simplu, tacit susține această inițiativă?

Domnul Nae-Simion Pleșca:

Nu vă văd.

Domnul Igor Corman:

Este important să îl auziți. Dacă doriți să îl vedeți, uitați-vă în spate acolo, deci locul patru, ultimul rînd.

Domnul Nae-Simion Pleșca:

Stimați colegi,

În momentul examinării proiectului de lege nu a parvenit avizul Guvernului, plus un autor al inițiativei legislative respective, membru al Comisiei mediu și schimbări climatice, a considerat că se retrage și a propus respingerea care a fost sprijinită de restul colegilor din comisie.

Domnul Igor Corman:

Domnule Saharneau,

Vă rog.

Domnul Vladimir Saharneau:

Domnule Pleșca,

Avînd un subiect atît de interesant pentru comisie și fiind și crestomatic pentru alte, mă rog, situații, nu credeți că este necesară o vizită în teren a întregii comisii, ca să se convingă de realitățile de acolo? Ce credeți?

Mulțumesc.

Domnul Nae-Simion Pleșca:

Stimate domnule coleg,

Cred că este o sugestie bună, o sugestie judicioasă și o să o aduc la cunoștința colegilor din comisie și cred că ea va fi acceptată, și vom programa o vizită împreună cu dumneavoastră la fața locului. Mai mult ca atît, dacă e o situație atît de contradictorie, am putea să luăm o pauză și după aceea să revenim la vot.

Vă mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Stimați colegi,

Deci eu văd că există o situație confuză. Nu confuză care vizează esența acestei inițiative, dar privind disponibilitatea majorității din această sală ca să voteze pentru această inițiativă. Eu am înțeles corect din toate luările de cuvînt ale colegilor?

Vă rog și fracțiunile să se expună.

Domnul Streleț.

Domnul Valeriu Streleț:

Mulțumesc, domnule Președinte.

După finalizarea dezbaterilor, la prima lectură, la acest subiect, inclusiv după ce vor fi epuizate toate întrebările față de comisie, rugăm ca votul asupra acestui proiect să fie transferat pentru următorul ciclu bisăptămînal. O să alegem, deja o să vedem sau săptămîna viitoare, sau peste o săptămîna, pentru a clarifica toate circumstanțele legate de acest proiect și a avea o decizie absolut asumată.

Domnul Nae-Simion Pleșca:

Sau, domnule președinte, după o vizită în teritoriu, așa cum propune domnul...

Domnul Valeriu Streleț:

Sau după o vizită în teritoriu. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Igor Corman:

Deci o propunere este ca să încheiem acum dezbaterile, dar pentru vot să găsim o altă perioadă, pînă atunci să se mai clarifice anumite lucruri, da? Ca grupurile parlamentare să aibă o poziție clară.

Dacă alte opinii nu sînt, atunci vă mulțumesc, domnule Pleșca.

Domnul Nae-Simion Pleșca:

Vă mulțumesc și eu.

Domnul Igor Corman:

Stimați colegi,

Propun acum dezbaterilor proiectul de Lege cu nr.160 pentru modificarea și completarea unor acte legislative (Legea privind expertiza ecologică și evaluarea impactului asupra mediului înconjurător.) Acest proiect ... Secretariatul mă informează că autorul nu este. Păi, dar e un grup de autori.

Domnule Bodrug,

Sînteți și dumneavoastră autor. Vă rog.

Domnul Oleg Bodrug:

Dacă îmi permiteți. Sînt unul dintre autori, primul autor este domnul Boris Vieru, care nu este prezent. Nu, la nr.160, doamnă Guțu. Am trecut următorul deja. Nu, nu eu decid aici. În cazul de față, domnul Corman a trecut la următorul subiect.

Nr.160, primul autor este Boris Vieru, următorul sînt eu, domnul Hadârcă și Ghimpu Mihai. (*Rumoare în sală.*) Apropo, iarăși, comisia respectivă, Comisia mediu și schimbări climatice are un raport negativ și cred că ar trebui, nu știu, poate de reîntors în comisie, pentru ca să nu se întîmple aceleași situații ca la Văleni sau în altă parte, trebuie expertiză ecologică.

Nu știu de ce comisia respectivă a prezentat un raport negativ. De aceea, eu propun ca, în genere, să fie reîntors în comisie.

Domnul Igor Corman:

Stimați colegi,

Eu cred că este foarte important ca, la ședința Biroului permanent, care are loc în fiecare săptămînă, toate aceste detalii să fie clarificate și să fie claritate și în privința raportului comisiilor privind poziția autorilor. Să nu ne pomenim că venim aici, în plen, și, în ultimul moment, ajungem la concluzia că mai este de lucru asupra proiectelor de lege.

Stimați colegi,

Acum, regulamentar, ne apropiem și de pauză, dar vreau să vă mai aduc la cunoștință că în cadrul pauzei vor avea loc ședințele grupurilor parlamentare, deci a parvenit această solicitare. De asemenea, eu rog chiar acum, imediat, după ce anunț pauza, membrii Biroului permanent să se convoace în ședință aici, deci în sala pe care o cunoașteți.

Atunci, ca să ne includem în timp, ținând cont și de timpul solicitat de fracțiuni, cum credeți de cât timp avem nevoie pentru pauză? O oră jumătate – două ore, cât considerați? O oră jumătate, da? Sau două ore?

Da, atunci două ore, dar exact la ora 14.00, cu toate problemele soluționate, revenim în deplină componentă aici, în Sala de ședințe.

P A U Z Ă

*

* * *

D U P Ă P A U Z Ă

Domnul Igor Corman:

Stimați colegi,

Eu vă rog să vă ocupați locurile, astfel încât să putem continua ședința. Așa. Acum voi propune în continuare dezbaterilor... Dar doriți să faceți un anunț, domnule Streleț, din partea grupului parlamentar. Da.

Domnule Streleț,

Vă rog frumos.

Domnul Valeriu Streleț:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Ca urmare a discuțiilor pe care le-am avut în pauză în Fraacțiune, inclusiv cu participarea autorilor, rugăm transferul proiectului nr.379, nr.11 de pe ordinea de zi, pe următorul ciclu bisăptămînal.

Domnul Igor Corman:

Da. Am înregistrat propunerea Fraacțiunii.

Domnul Petkov.

Domnul Alexandr Petkov:

Vă mulțumesc, domnule Președinte.

Domnule Președinte,

Am fi dorit să aflăm, totuși, rezultatele deciziei Biroului permanent care s-a întrunit în pauză. Eu am aflat întâmplător că promisiunea dată de dumneavoastră redactorilor media a fost, într-un fel, încălcată într-un mod grosolan. Am dori, totuși, să știm din care cauză? Pentru că, ieri, ați promis public la toată media... că vor fi două loji pentru presă, fără nici un fel de rotație aici, fără nici un fel de... prezența media, după cum se alege de, nu știu, cineva.

Deci, ieri, s-a ajuns la un consens, deci partea aceea și, simetric, respectiv, aceasta o să fie oferite pentru presă. Astăzi, am înțeles eu, ați decis puțin altfel. Am dori să cunoaștem din care cauză. Și am dori să știm că... din care cauză se instituie cenzura în Parlament?

Mulțumesc mult.

Domnul Igor Corman:

Stimate domnule Petkov,

Mie îmi pare rău că dumneavoastră induceți în eroare colegii din Parlament și pe toți acei care ne ascultă. Cu atât mai mult că dumneavoastră personal ați asistat, ieri, chiar dacă neinvitat, dar eu m-am bucurat să văd un coleg din Comisia parlamentară de profil, care a venit și a asistat la această întâlnire, și cu atât mai mult că dumneavoastră cunoașteți tot ceea ce am discutat.

Ieri, eu am consultat reprezentanții surselor mass-media acreditate în Parlament și, într-adevăr, am discutat eventuale soluții care să satisfacă, pe de o parte, mass-media, pe de altă parte – să asigure condiții bune de desfășurare a activității noastre aici, în Sala de ședințe plenare.

În urma acestor discuții pe care le-am avut, eu am convocat astăzi ședința Biroului permanent, am informat membrii Biroului permanent și colegii dumneavoastră doamna Postoico și domnul Vitiuc au participat la această ședință a Biroului permanent. Pot să vă anunț că, de principiu, Biroul permanent a luat decizia să existe accesul mass-mediei aici, în Sala de ședințe, dar, în același timp, reprezentanții grupurilor parlamentare au solicitat ceva timp ca să fie clarificate toate aspectele tehnice. Și aceasta ținând cont de faptul că aici, în această sală, sînt nu doar deputați, sînt nu doar consilieri ai grupurilor parlamentare, asistența deputaților, corpul diplomatic, oaspeți care au dreptul să participe la aceste ședințe, deci toate grupurile parlamentare au rezervate anumite locuri.

Deci acum, din punct de vedere tehnic, trebuie să aibă loc aceste discuții. Să vedem unde putem cel mai bine să asigurăm accesul mass-media în această sală. Și dumneavoastră ați fi putut să vă informați de la colegii dumneavoastră, și să nu încercați, domnule Petkov, așa cum vă este năravul, să mă scuzați, fiindcă un pic m-ați iritat prin felul în care ați încercat să induceți în eroare deci... da.

Vă rog,

Domnule Petkov.

Domnul Alexandr Petkov:

Dreptul la replică.

Domnule Președinte,

Eu vă rog mult să nu vă iritați. Ieri, în prezența a zeci de redactori media, am stat împreună cu dumneavoastră, iată, acolo și i-am întrebat pe toți: „Domnilor, pe voi v-ar satisface, iată, să fie așa, așa, așa? Pentru că au fost mai multe propuneri. Dînșii au spus cu toții: „Da”. Dumneavoastră ați spus: „Foarte bine. Noi mâine adunăm Biroul permanent și modificăm Regulamentul, astfel încît să stați în părțile celelalte două.” Da? Deci loja de aici și loja de cealaltă parte. Astăzi, la ședința Biroului ați decis că va fi doar în partea aceasta, așa ca să fie lume foarte puțină. Aceasta este unu.

Și doi. Ca să intre încoace presă prin rotație: a stat cineva, a filmat cîtva timp, trebuie să plece, a stat cineva, a filmat, trebuie să plece. Care... Cine este acel decident pentru presă ce să filmeze, ce să nu filmeze? Și vă rog foarte mult să nu

vă iritați. A fost o discuție ieri, una foarte constructivă. Și nu trebuie să îmi spuneți unde trebuie să fiu invitat și unde nu, sînteți la fel un deputat ca și mine, cu același mandat care costă, apropo, mai puțin al dumneavoastră decît al meu.

Mersi.

Domnul Igor Corman:

Domnule Petkov,

Sînteți foarte confuz și vă contraziceți. Adineauri ați spus că și eu, și dumneavoastră sîntem deputați cu un mandat, așa? Păi, cum puteam eu ieri să iau o decizie în cadrul discuțiilor pe care le-am purtat. (*Domnul Alexandr Petkov strigă din sală.*)

Eu am consultat să văd care este opinia dumnealor, dar le-am spus foarte clar și dumneavoastră știți acest lucru foarte bine că decizia urmează să fie una colegială luată de Biroul permanent al Parlamentului. (*Domnul Alexandru Petkov strigă din sală.*)

Deci eu sînt sigur că soluția va fi identificată și va fi una bună, în baza discuțiilor pe care le-am avut la Biroul permanent. Încă nu s-a luat această decizie anume unde, pe ce centimetru. Deci să nu anticipăm lucrurile și să avem un pic de răbdare. (*Domnul Alexandru Petkov strigă din sală.*)

Stimați colegi,

Domnul Petkov cred că... (*Domnul Alexandru Petkov strigă din sală.*)

Uitați-vă cum se comportă.

Stimați colegi,

Dumneavoastră cum credeți? El dintr-o parte se vede? Are capacitatea să se autoanalizeze? Eu cred că nu, căci dacă ar avea, poate un pic ar roși la față și ar depune mandatul de deputat și s-ar duce departe, departe. (*Rumoare în sală.*)

Stimați colegi,

Eu întrerup discuțiile la acest subiect. Dacă aveți altele?

Domnule Candu,

Vă rog.

Domnul Andrian Candu:

Mă scuzați. De fapt, am o întrebare către domnul Petkov, dacă îmi permiteți, dacă tot s-au început discuțiile. Eu aș vrea să știu dacă este opinia dumneavoastră personală sau a liderilor de Partid? Fiindcă noi pe domnul Voronin l-am auzit altceva, unde e locul presei. V-ați consultat și cu dumnealui? (*Rumoare în sală.*)

Domnul Igor Corman:

Dreptul la replică.

Domnule Petkov,

Vă rog.

Domnul Alexandr Petkov:

Mulțumesc mult.

Domnule Candu,

Eu v-aș ruga foarte mult să priviți nu doar „Publika”, dar să priviți ceea ce a spus domnul Voronin și a spus-o foarte corect: în condițiile în care presa tace și nu spune nimic despre atacurile care i se aduc din partea guvernării atunci, în condițiile acestea, locul ei este anume acolo. Dar presa nu tace. Și ieri am fost aici. Și domnul Corman să se uite în oglindă înainte de a spune la alții. Am fost împreună, domnule Corman, iată acolo, ieri. Și îmi pare foarte bine că am fost eu ieri acolo, pentru că ca să pot spune astăzi că dumneavoastră i-ați mințit pe toți și trișați astăzi.

Mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Da. Eu cred că nu mai reacționez la aberațiile domnului Petkov, fiindcă este evident pentru toată lumea, nu puteam noi să luăm ieri decizii aici, o persoană sau două. Evoluțiile au să arate, domnule Petkov, și cine va avea grijă va reveni și va putea să vă... că noi și acum sîntem urmăriți, apropo. Da? Vă vede toată lumea cine sînteți.

Domnule Munteanu,

Vă rog frumos.

Domnul Valeriu Munteanu:

Domnule Președinte Corman,

Ieri, după ședința Parlamentului, ați declarat public că astăzi Parlamentul va reveni la adoptarea unei Declarații privind situația din Ucraina. Noi am fost cumiți și la începutul ședinței, și la mijlocul ședinței am crezut că o să propuneți dumneavoastră, am crezut că o să hotărîți acest lucru la Biroul permanent.

Și, iată, sîntem în a doua jumătate a ședinței Parlamentului și nu avem nici o decizie în acest sens. Ne facem, iarăși, că plouă, ne facem că nu se întîmplă nimic în Ucraina. Și Republica Moldova... este, pur și simplu, neprietenește din partea noastră. Cu atît mai mult că, ieri, după ce au ieșit în hol toți deputații, practic, mai mult de jumătate, spuneau că ei au votat pentru acest lucru. Acesta e primul lucru.

Și al doilea lucru. Domnul Petkov ne spune că mandatul dumnealui este mai scump decît mandatul dumneavoastră. Eu am văzut alte date la Comisia Electorală Centrală după anul 2010. Înseamnă că comuniștii au ascuns o parte de bani.
(*Rumoare în sală.*)

Mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Eu credeam că cel puțin deputații știu cum funcționează Parlamentul. Noi avem uneori dificultăți să explicăm cetățenilor ce înseamnă Parlament, ce înseamnă instituție parlamentară, dar eu văd că și unii colegi de ai noștii, preținși juriști, cu atît mai mult, se fac a nu înțelege cum funcționează un Parlament.

Noi toți sîntem deputați și avem dreptul la opinie, dar anumite poziții, declarații ale unui Parlament sînt adoptate atunci cînd există voința cel puțin a majorității parlamentare, cu atît mai mult cînd există necesitatea ca astfel de

declarații să fie adoptate. Deci fiecare grup parlamentar poate să își expună punctul de vedere la acest subiect.

Eu v-aș îndemna, mai întâi, noi să urmărim și evoluțiile din țara vecină, să vedem ce se întâmplă acolo, să vedem care este rostul unor declarații și este la discreția grupurilor parlamentare să decidă oportunitatea unor astfel de acțiuni.

Eu mi-am expusă părerea mea personală ieri, astăzi este deja astăzi, urmărim ce se întâmplă acolo, și eu cred că cu aceasta am spus tot ceea ce trebuia să spun.

Stimați colegi,

Eu propun să revenim la ordinea de zi, totuși.

Domnul Streleț, da.

Domnul Valeriu Streleț:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Pentru a aduce o doză de echilibru în afirmațiile care s-au vehiculat referitor la presă, pot să spun că am fost și eu ieri, adică nu a fost doar domnul Petkov, absolut întâmplător, iarăși neinvitat, și eu, ca și Petkov am venit, pot să vă spun că, ieri, s-au examinat posibile soluții, nu au fost făcute careva promisiuni foarte ferme. Și s-a luat în vedere și faptul că în Sala de plen trebuie să fie prezenți și acei funcționari ai Parlamentului care au, mă rog, menirea de a înlesni procesul legislativ.

Dar aș vrea să fac o paralelă. Nu știu, e foarte bună această grijă pentru presă, pe care o manifestă, astăzi, comuniștii, dar să își amintească unde a fost presa în timpul guvernării lor, adică pînă în 2009. Iar acum noi căutăm cea mai bună soluție și, fiți siguri, ea va fi, într-adevăr, cea mai bună. Decizii încă nu au fost adoptate. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Igor Corman:

Dar aceasta cum se numește? De procedură sau ... De procedură?

Domnule Petrenco,

Vă rog.

Domnul Grigore Petrenco:

Mulțumesc.

Într-adevăr, în Parlamentul precedent era mai puțin spațiu pentru ziariști și ei toți încăpeau în sală.

Dar eu am vrut altceva să spun.

Domnule Președinte al Parlamentului,

De cînd Biroul permanent al Parlamentului substituie tot forul legislativ? Nu trebuie să hotărască Biroul permanent al Parlamentului trebuie sau nu trebuie să fie presa în sală? Este stipulat expres în lege, în Regulamentul Parlamentului că ei au dreptul să asiste la ședințele plenare ale Parlamentului. Și Biroul permanent nu trebuie să interpreteze legile, trebuie să le execute, în acest caz, și trebuie să asigure buna funcționare a lucrărilor Parlamentului.

Eu, de pildă, nu înțeleg ce caută doamna Popescu aici? Ea ce face la ședința de plen? De ce locul ei nu poate fi eliberat pentru reprezentanții mass-media? Este

domnul Ganaciuc, care ... nu știu ce asigură? Sau alții. Toate locurile sînt libere. În partea ceea sînt 30 de locuri, în partea aceasta sînt 30 de locuri libere și, în acest moment, vedeți? Alți funcționari ai Parlamentului, care asistă, chiupurile, deputaților. Nu, dați voie ziariștilor să asiste la ședințele Parlamentului.

Domnul Igor Corman:

Da, doar pentru precizare, fiindcă eu, totuși, țin la corectitudine. Deci este Regulamentul Parlamentului, dumneavoastră l-ați menționat, este lege și este vorba de acces la ședințele în plen și acest acces există. Ceea ce spuneți dumneavoastră acum, sînteți și filmat, vede toată lumea, toată lumea este informată.

Cît privește accesul fizic în Sala de ședințe este un Regulament intern și acest regulament intern este adoptat de Biroul permanent.

Cine mai are de procedură? Atît? Bine. Atunci să muncim.

Deci propuneam dezbaterilor proiectul de Lege cu nr.12 pentru modificarea și completarea Legii comunicațiilor electronice nr.241-XVI din 15 noiembrie 2007.

Prezintă acest proiect domnul Dumitru Parfentiev, viceministru tehnologiei informației și comunicațiilor. Vă rog.

Domnul Dumitru Parfentiev – viceministru al tehnologiei informației și comunicațiilor:

Domnule Președinte,

Stimați deputați,

Propunem spre examinare proiectul de Lege privind modificarea și completarea Legii comunicațiilor electronice. Acest proiect de lege are două capitole distincte, aceste modificări, de fapt. Primul capitol ține de realizarea prevederilor Planului de acțiuni de liberalizare a regimului de vize "Republica Moldova – Uniunea Europeană" și ține de protecția datelor personale. În comunicații electronice sînt termene de păstrare a datelor cu caracter personal și propunem stabilirea foarte exactă a termenului de păstrare a datelor respective.

A doua modificare ține de concordarea cadrului normativ național cu directiva Uniunii Europene, ce ține de administrarea spectrului de frecvență. În februarie anul trecut, Guvernul a aprobat program de administrare a frecvențelor. Venim cu propuneri ce țin de eficiența utilizării spectrului. Și anume: dacă un operator nu utilizează spectrul mai mult de 12 luni, atunci acest drept poate fi retras.

Vorbim despre dezvoltarea sectorului, vorbim de beneficiile care trebuie să aducă frecvențele pentru utilizatori finali și vorbim despre încasările în bugetul de stat pe seama impozitelor percepute de la utilizarea frecvențelor și serviciilor în comunicații electronice.

Și propunem susținerea acestui proiect.

Mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Întrebări?

Domnule Brega,
Vă rog.

Domnul Gheorghe Brega:

Mulțumesc.

Domnule viceministru,

Spuneți-mi, vă rog, dacă este vreun agent economic care, la momentul actual, are litigii, din acest domeniu, cu statul? Dacă este în litigiu de judecată?

Domnul Dumitru Parfentiev:

Mulțumesc.

La momentul actual, există un proces vizat Agenția Națională de Reglementări în Telecomunicații și Informatică, care, din informația adusă, astăzi, la cunoștință, procesul de retragere a licenței unui agent economic a fost confirmat de către instanța a doua, adică Curtea de Apel.

Domnul Gheorghe Brega:

Deci a doua întrebare. Așa caz, vă rog. Cum dumneavoastră ați hotărât, Guvernul, să hotărâți relațiile dumneavoastră cu agenții economici prin Parlament, prin lege în momentul în care noi, Parlamentul, ca atare, nu are dreptul să intervină atât cât litigiile nu s-au terminat? Cum credeți dumneavoastră: ce, Parlamentul e locul unde dumneavoastră așa, pe sub masă, lămuriți relațiile dumneavoastră cu agenții economici?

Domnul Dumitru Parfentiev:

Mulțumesc.

Întrebarea aceasta ar fi relevantă dacă ar fi fost pusă un an în urmă, pentru că această lege a fost prezentată Parlamentului un an în urmă. În momentul în care unui agent economic i-a fost retrasă deja licența, procesul a fost transparent, această prevedere se va aplica. Ea nu are caracter retroactiv și se va aplica viitorilor operatori care nu o să respecte legislația în domeniu.

Am verificat atât directiva Uniunii Europene, cât și legislația altor țări. În Germania, în România prevederile sînt și mai stricte. Adică, un operator, care nu activează timp de șase luni, deja este deposedat de frecvență.

Vă mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Următoarea întrebare – domnul Stati.

Următorul domnul Gagauz.

Domnul Sergiu Stati:

Da. Mulțumesc.

Stimați colegi,

Domnule raportor,

În anul 2010, Ministerul Tehnologiei Informației și Comunicațiilor a transmis părții române toată baza de date referitor la cetățenii Republicii Moldova, inclusiv datele de personal... cu caracter personal.

Dumneavoastră acum veniți cu modificări în legislație și eu stau cu grijă ca românii, Doamne ferește, să nu ajungă momentul în care nu o să aibă acces la baza de date și nu o să știe cu ce mă ocup eu azi de dimineață.

De aceea, vă rog foarte mult să ne spuneți dacă acum se transmite părții române informația respectivă cu caracter personal? Și dacă această lege nu cumva să afecteze interesul părții române vizavi de obținerea informației despre cetățenii Republicii Moldova?

Mulțumesc.

Domnul Dumitru Parfentiev:

Vreau să spun că această lege vizează informațiile conținute în rețelele de comunicație electronice. E vorba de termenul de păstrare a informației.

Ceea ce faceți referință de 2010, nu era vorba de transmiterea informației, era vorba de amplasarea unor blocuri, noduri de sistem în afara teritoriului Republicii Moldova. Această întrebare fiind consumată, nu are nici o relevanță față de legea aceasta.

Mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Următoarea întrebare – domnul ...

Mai aveți o întrebare?

Domnule Stati,

Vă rog.

Domnul Sergiu Stati:

Da. Mulțumesc.

Nu o întrebare, o precizare. Adică, totuși, pînă la urmă, confirmați că, în 2010, a fost o situație cînd s-a transmis părții române toată baza de informații cu caracter personal a cetățenilor Republicii Moldova, pe motiv că, chipurile, acei care urmează să obțină viză către România? Așa înțeleg, corect, nu?

Domnul Dumitru Parfentiev:

Nu aveți dreptate. Eu nu am confirmat că a fost transmis ceva. Eu am spus că, în anii trecuți, a fost un bloc de comunicații electronice, un bloc de rețea amplasat în afara țării. Nu era vorba de transmiterea informațiilor și nu era vorba de proces de schimb de informații pentru obținerea vizelor, era vorba de amplasarea unor blocuri de sistem în afara teritoriului Republicii Moldova.

Atunci, în anii respectivi, întrebarea a fost soluționată și acum toate nodurile de comunicații electronice se află pe teritoriul Republicii Moldova. Și nu trebuie să fie confundate protecția datelor personale în rețele pe teritoriul Republicii Moldova

și aberațiile ce țin de transmiterea datelor personale în afara Republicii Moldova.
(*Rumoare în sală.*)

Domnul Igor Corman:

Stimați colegi,

Două intervenții. (*Rumoare în sală.*) Ei, dumneavoastră doriți comentarii și apoi doriți toți comentarii. Deci eu am rugat pe toată lumea, Regulamentul, două intervenții. (*Rumoare în sală.*)

Domnule Stati,

Scurt, vă rog.

Domnul Sergiu Stati:

Stimați colegi,

Stimați prieteni,

Mă adresez, în primul rând, către acei de la guvernare. Vă rog foarte mult, dacă aveți niște năuci de aceștia care vin și se cațără la tribuna Parlamentului și care își permit...

Domnul Igor Corman:

Stimați colegi,

Eu cred că ați trecut limita... (*Rumoare în sală.*) Ați trecut limita, domnule Stati. (*Rumoare în sală.*) Vă rog să analizați ceea ce ați spus.

Următorul este domnul Gagauz. Se pregătește doamna Guțu.

Domnule Gagauz,

Vă rog.

Domnul Miron Gagauz:

Спасибо, господин председатель.

Господин докладчик,

Скажите, пожалуйста, вот статья 78-я у вас записана, абзац (4¹) следующего содержания: «Положения пункта е) части (11) статьи 24 настоящего закона считаются действительными в течение 2013 – 2014 годов» но 2013 год ушел, получается 2014-й, наверное, логично или скорректировать или сделать 2014 – 2015 год. Как вы считаете?

Domnul Dumitru Parfentiev:

Vă mulțumesc pentru întrebare.

Așa cum am menționat, această propunere de modificare a legislației are o istorie lungă. A fost prezentat la Parlament un an în urmă. În Comisia economie, buget și finanțe săptămîna aceasta... săptămîna trecută a fost discutată și s-a observat incoerența aceasta și s-a propus pentru lectura a doua să fie stabilit termen 2014.

Vă mulțumesc pentru spirit de observație.

Domnul Igor Corman:

Domnule Gagauz.

Domnul Miron Gagauz:

Вы понимаете, нет логики. Когда вы разрабатывали проект, вы считали, что на это мероприятие нужно 2 года, и год прошел, теперь у вас позиция изменилось, вы только 1 год даете. Я считаю, что должна быть преемственность, если было 2013 – 2014, то тогда будет правильно 2014 – 2015.

Спасибо.

Domnul Dumitru Parfentiev:

Mulțumesc.

În lectura a doua o să prevedem modificarea respectivă. Era o acțiune ce ține doar de anii aceștia, nu o să avem nevoie de extinderea termenului.

Mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Doamna Guțu.

Următorul – domnul Petrenco.

Doamna Ana Guțu:

Mulțumesc.

Domnule raportor,

Am o întrebare referitor la remarca pe care ați făcut-o și anume acest termen de 12 luni, pe parcursul căruia, de exemplu, utilizatorul de frecvență nu folosește acest patrimoniu să fie retrasă licența. Și tot dumneavoastră ați menționat că, de fapt, experiența europeană ne propune 6 luni. Ați fi de acord cu un eventual amendament pe care l-am formula, ca să fim și noi în rînd cu prevederile europene, fiindcă 12 luni este prea mult, din punctul meu de vedere.

Domnul Dumitru Parfentiev:

Mulțumesc.

O să analizăm situația aceasta și pentru lectura a doua o să venim cu analiza exhaustivă a cadrului juridic european, dacă e suficient 12 luni sau e nevoie de modificarea pe 6 luni. Adică, la momentul actual, spunem că 12 luni, luînd în considerare complexitatea rețelelor și a procesului de utilizare a frecvențelor, ar fi o perioadă normală pentru a valorifica utilizarea frecvențelor. De fapt, cînd se eliberează o licență de utilizare a frecvențelor, primul termen de control este 12 luni. Adică, peste 12 luni sînt anumite criterii de acoperire care urmează să fie respectate, dar o să analizăm încă o dată prevederea aceasta.

Mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Domnul Petrenco.

Următorul – domnul Mocanu.

Domnul Grigore Petrenco:

Mulțumesc.

Domnule raportor,

Dumneavoastră ați declarat că nodul de comunicații se afla pe teritoriul... înafara teritoriului Republicii Moldova, deci să înțeleg că e vorba de serverele cu date cu caracter personal... cu baze de date. Puteți să ne spuneți: pe teritoriul cărei țări se aflau aceste noduri de comunicație?

Mulțumesc.

Domnul Dumitru Parfentiev:

Mulțumesc.

Vreau să studiez informația aceasta și am să vă ofer informații exhaustive pe parcurs. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Igor Corman:

Domnul Mocanu.

Domnul Gheorghe Mocanu:

Domnule viceministru,

În prezent, Legea privind comunicațiile electronice prevede că furnizorii de rețele de servicii sînt obligați să păstreze, cel puțin, 6 luni informația privind utilizarea Internetului. Da? Și, cel puțin, un an discuțiile telefonice. Dumneavoastră limitați la 6 luni accesarea informațiilor și păstrarea informațiilor legate de Internet, dar ați lăsat deschis pentru comunicațiile prin telefon. Să înțeleg că operatorii păstrează termen nelimitat convorbirile cetățenilor?

Domnul Dumitru Parfentiev:

Vă mulțumesc mult.

Chiar ați anticipat o adresare a noastră. Adică, deja am discutat în cadrul Comisiei economie, buget și finanțe că, după ce a fost analizat acest proiect de lege, nu s-au luat în calcul 12 luni pe comunicații voce, adică s-au luat în calcul doar 6 luni pe comunicații Internet și în lectura a doua va fi discutată posibilitatea limitării la 12 luni și în cazul celălalt.

Vă mulțumesc, este o întrebare foarte relevantă. (*Rumoare în sală.*) Da. Exact.

Domnul Igor Corman:

Domnule Petrenco,

Solicitați a doua întrebare?

Vă rog.

Domnul Grigore Petrenco:

Da, mulțumesc.

Domnule raportor,

Dar în cazul în care această frecvență este... deci subiect de... este un litigiu într-o instanță de judecată și frecvența nu este folosită. Deci această frecvență va fi retrasă sau nu?

Domnul Dumitru Parfentiev:

Legea prevede termenul pentru... conform cărora este necesară utilizarea frecvențelor. Adică, dacă în termen de 12 luni, drepturile conferite nu sînt utilizate, această licență poate fi retrasă. După aceasta este vorba de procesul de judecată, respectiv urmează procedurile normale legate de instanță.

Domnul Igor Corman:

Domnule Petrenco...

Domnul Grigore Petrenco:

Cazul... Eu vă dau un exemplu foarte concret, deci postul de televiziune „NIT”. Poate fi retrasă frecvența?

Domnul Dumitru Parfentiev:

În cazul acesta, vorbim de un tip de frecvență utilizată pentru prestarea serviciului de comunicații electronice. Adică, televiziunea are o prevedere aparte, ce ține de regimul juridic al frecvențelor pentru televiziuni.

Domnul Igor Corman:

Acestea au fost întrebările.

Vă mulțumesc, domnule viceministru.

Și acum îl voi invita pe domnul președinte al Comisiei economie, buget și finanțe Ioniță să prezinte raportul.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Stimați colegi,

Comisia economie, buget și finanțe a examinat proiectul de Lege nr.12 privind comunicațiile electronice. Acest proiect de lege este elaborat în vederea... în corespundere cu Planul de acțiuni „Republica Moldova – Uniunea Europeană”. Pentru primă lectură careva obiecții nu au fost. În ședință, unii deputați s-au expus asupra necesității redactării anumitor articole. Domnul Stratulat a luat cuvîntul. Toate acestea sînt scrise în raport.

Cu majoritatea voturilor, Comisia propune aprobarea proiectului în primă lectură, iar pentru a doua lectură toate amendamentele, propunerile vor fi examinate și luate în calcul.

Domnul Igor Corman:

Întrebări?

Domnul Brega.

Domnul Gheorghe Brega:

Domnule Ioniță,

Spuneți, vă rog, nu vă amintește dumneavoastră schema aceasta de preluarea frecvenței la „TVR1” cu preluarea frecvenței la unii agenți economici în alt domeniu? Fix aceeași schemă. Nu vă amintește de așa ceva?

Domnul Veaceslav Ioniță:

Domnule deputat,

Comisia nu a examinat această întrebare, dar dacă veți formula-o, noi o vom examina și pentru lectura a doua vă vom da răspuns.

Domnul Igor Corman:

A doua întrebare,

Domnule Brega.

Domnul Gheorghe Brega:

Domnule Ioniță,

Dumneavoastră ca economist. Așa? Deci cum credeți: este normal când cineva ne este în instanța de judecată, se judecă, dar noi aici, la Parlament, hotărîm așa: luăm frecvență, nu luăm frecvență. Cum credeți: dacă acest om o să se adreseze... acest agent economic o să se adreseze la CEDO, o să câștige? Cine o să aibă de câștigat: noi sau omul?

Domnul Veaceslav Ioniță:

Domnule deputat,

Ce cred eu am să vă spun. Dar aici, în calitate de președinte al comisiei, vreau să vă spun că acest aspect nu a fost examinat de comisie, dar dacă dumneavoastră veți insista, îl vom examina și vă vom da răspuns în plen.

Domnul Igor Corman:

Domnul Reidman.

Următorul – domnul Mușuc.

Domnul Oleg Reidman:

Спасибо.

Господин Председатель,

Согласны ли вы с утверждением докладчика о том, что этот закон не распространяется на частоты, предоставленные телевизионным постам, телевизионным компаниям, и как, по вашему мнению, не следует ли во втором чтении на это указать, потому что это нигде не написано. Радиочастота есть радиочастота.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Domnule deputat,

Dacă ne vom uita împreună în comisie și dacă această normă nu este foarte clară, atunci va trebui, într-adevăr, în lectura a doua, să concretizăm în proiectul de lege.

Domnul Igor Corman:

Și domnul Mușuc, vă rog.

Domnul Eduard Mușuc:

Da. Domnule Președinte,

Noi avem un amendament la această lege. Noi propunem ca să fie interzisă aplicarea semnăturii electronice pentru domnul Ioniță.

Vedeți ce face el cu semnătura reală în comisie. Încă îi permiți cu semnătura electronică a lui să facă chestiunile acestea, doamne ferește ce o să fie.

Propun să supunem votului acest amendament.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Domnule deputat,

Dacă nu ați dormi, ați vedea că deja sîntem la cu totul altă lege. *(Aplauze.)*

Doamne ferește să fiți voi responsabili de Comisia economie, buget și finanțe. *(Rumoare în sală.)*

Domnul Igor Corman:

Acestea au fost întrebările. Care mai serioase, care mai puțin serioase. *(Rumoare în sală.)*

Domnilor deputați,

În condițiile raportului comisiei, voi supune votului aprobarea în primă lectură a proiectului de Lege cu nr.12.

Cine este pentru rog să voteze. Majoritatea voturilor. Proiectul nr.12 a fost aprobat în primă lectură.

Și acum voi propune dezbaterilor proiectul de Lege cu nr.20 pentru modificarea și completarea Legii nr.124-XVIII din 23 decembrie 2009 cu privire la energia electrică.

Prezintă proiectul domnul Tudor Copaci, viceministru al economiei.

Domnul Tudor Copaci – viceministru al economiei:

Mult stimată domnule Președinte,

Stimați deputați,

Prezentul proiect de lege a fost inițiat urmare a necesității elaborării amendamentelor pentru Legea cu privire la energia electrică în contextul obligațiilor asumate de Republica Moldova în calitate de parte semnatară a Tratatului Comunității Energetice, precum și luînd în considerație prevederile Directivei 89 privind măsurile menite să garanteze siguranța aprovizionării cu energie electrică și investițiile în infrastructuri.

Implementarea principiilor Uniunii Europene privind piața internă de energie electrică nu este un scop în sine, dar va face posibilă dezvoltarea în continuare a sistemului electroenergetic în Republica Moldova, aplicând principiile practice bazate pe relații de piață, competiții, transparentă și nediscriminare.

Astfel, se propune modificarea articolelor 8, 9, 16 din Legea cu privire la energia electrică.

Totodată, se propune completarea articolului 16 cu un alineat care să stipuleze în mod expres faptul că titularul de licență este obligat să respecte condițiile licenței, precum și să întrunească condițiile stabilite pentru eliberarea licenței.

În contextul solicitărilor parvenite din partea consumatorilor finali, se propune modificarea prevederilor cu privire la acces și la racordare.

În concluzie. Transpunerea legislației naționale a principiilor și a regulilor necesare asigurării siguranței aprovizionării cu energie electrică este necesară nu numai în contextul angajamentelor internaționale asumate de Republica Moldova în cadrul Comunității Energetice, dar și pentru a asigura securitatea energetică a statului.

Mulțumim.

Domnul Igor Corman:

Întrebări?

Domnul Tudor Copaci:

Rog să susțineți acest proiect.

Domnul Igor Corman:

Așa și ne-am priceput, domnule viceministru. De aceasta ați venit încoace.

Domnul Munteanu – primul.

Următorul – Reșetnicov.

Domnul Valeriu Munteanu:

Domnule ministru,

Această lege a fost adoptată în anul 2009, iar în 2014, iată, dumneavoastră veniți cu modificări substanțiale. Din 52 de articole ale acestei legi dumneavoastră propuneți să fie modificate 38 de articole. Adică 3/4 din lege.

Legea nr.780, la articolul 41 alineatul (3), spune foarte clar că, în situația în care o lege se modifică cel mult 1/3 din lege, legea trebuie republicată.

Sincer să vă spun, nouă ni-a fost foarte complicat să citim această lege în situația în care modificări sînt mai multe decît conținutul de bază al legii.

De aceea și recomandare, și propunere, și amendament este: la sfîrșit, la capitolul „...tranzitorii” să scrieți că această lege va fi republicată, astfel încît toată lumea să înțeleagă intențiile adevărate ale acestei legi.

Și, cum spunea domnul Corman, la noi în Parlament sînt așa-zisi juriști. Probabil, la dumneavoastră la Guvern sînt juriști adevărați și trebuia să observe chestia aceasta.

Mulțumesc.

Domnul Tudor Copaci:

Da. Stimate domnule deputat,

Aveți perfectă dreptate. Noi sîntem de acord ea să fie republicată.

Totodată, vreau să menționez că multe modificări care se propun în această lege țin de tehnica legislativă, cum ar fi modificări „consumator”, se modifică „consumator final”, suspendă și multe alte elemente legate, care nu sînt de concept, nu țin de concept, sînt modificări neesențiale. Dar modificări esențiale sau care, ce țin de aceste elemente, cum ar fi racordarea, securitatea energetică, modificări sînt cu mult mai puține.

De aceea, eu sînt de acord că urmează să fie republicată. Dar totuși susțin că urmează să fie, adică solicit să fie susținută în primă lectură.

Domnul Igor Corman:

Cei mai mulți juriști, de fapt, la dumneavoastră în partid erau, domnule Munteanu.

Domnul Reșetnicov.

Următorul – domnul Chiorescu.

Domnul Artur Reșetnicov:

Mulțumesc.

Domnule ministru,

Eu, de fapt, am o întrebare ca pentru prima lectură. O întrebare conceptuală.

Toți cunoaștem că... sau, de fapt, dumneavoastră ați argumentat necesitatea revizuirii acestei legi prin faptul că Republica Moldova a aderat la Tratatul Comunității Energetice și, în plus, conformează legislația Republicii Moldova la directivele Uniunii Europene.

Cunoaștem că aderarea Moldovei la aceste tratate ale Comunității Energetice, cel puțin în opinia noastră, a fost prematură, pentru că Republica Moldova... și piața energetică nu este gata, nu este compatibilă cu condițiile Uniunii Europene și aceasta ar duce și duce, de fapt, cel puțin la... atinge securitatea asigurării cu resursele energetice ale Republicii Moldova și nu e vorba numai de energia electrică, dar, inclusiv din acest considerent, noi nu avem contract de aprovizionare cu gaze de lungă durată. Nu avem siguranță în acest sens.

Cînd au avut astfel de... au apărut în societate astfel de probleme, inclusiv Prim-ministrul și unii demnitari din Uniunea Europeană au spus că pentru Republica Moldova aplicarea prevederilor Tratatului Comunității Energetice vor fi amîinate pentru vreo 5 sau 6 ani, către anul 2020.

Acum vedem alte acțiuni. Adică, în realitate s-a declarat că va fi amînată intrarea în vigoare a acestor condiții destul de nepregătite pentru Republica Moldova.

Pe de altă parte, Guvernul vine cu proiect de lege care pune să implementeze aceste condiții drastice.

Care este adevărul: vor fi amânate aceste condiții sau în realitate vor fi puse în aplicare așa cum dumneavoastră prevedeați? Pentru că eu intuiesc: după această lege veți veni cu modificarea Legii cu privire la gazele naturale și multe alte resurse energetice.

Mulțumesc.

Domnul Tudor Copaci:

Mulțumesc pentru întrebare, domnule deputat.

Ce aș vrea să menționez? Că noi implementăm Directiva 89 care, practic, este Pachetul 2 energetic.

Deci, dacă vorbim despre acele neclarități despre care ați menționat dumneavoastră, acesta este Pachetul 3 energetic.

Deci pentru Pachetul 3 energetic noi urmează să venim la sfârșitul anului acesta și începutul anului următor pentru modificările ceea ce era legat de Pachetul energetic 3.

Ceea ce e legat de... în domeniul gazelor naturale, livrarea sau furnizarea gazelor naturale, noi am acceptat redimensionarea acestei implementări până în 2020 și această prevedere se regăsește în proiectul de Hotărâre de Guvern cu privire la gazele naturale, adică în proiectul de Lege de modificare se găsește, care acum, într-adevăr, se află în Parlament, și puteți să vedeți, în ultimul articol e menționat faptul că noi vom transpune Pachetul 3, ceea ce e legat de gaze naturale în anul, adică cu implementarea din 2020.

Dar acum sîntem la etapa implementării Pachetului 2 energetic care, practic, îmbunătățește aprovizionarea cu energie electrică, adică întărește securitatea aprovizionării.

Noi dăm mai bun acces consumatorilor finali la acordul... la rețeaua electrică.

Totodată, îmbunătățim substanțial ceea ce... relațiile dintre titularul de licență și consumatorul final.

Domnul Igor Corman:

Domnul Chiorescu.

Următorul – domnul Barbulat.

Domnul Iurie Chiorescu:

Domnule viceministru,

Noi am avut discuții și în comisie, și la Frațiune, multe discuții contradictorii. Avem și, probabil, a doua lectură vom avea și amendamente, așa, mai serioase.

Vă rog frumos să îmi răspundeți la două întrebări.

Una ar fi: care ar fi analiza de impact și consultările publice, dacă au fost efectuate, asupra respectivei legi? Și dacă dumneavoastră ați văzut că raportul anticorupție este unul cam învechit, tocmai din îndeplătitul an 2012, din iunie, dacă nu mă înșel, asupra acestui proiect de lege.

Domnul Tudor Copaci:

Da. Mulțumim, domnule deputat pentru întrebare.

Ceea ce se referă la consultările publice, noi am avut consultări publice atât cu operatorii de rețea, precum și cu alți operatori din piață.

Totodată, aveți perfectă dreptate că de aceea și acest raport anticorupție din 2012, practic, noi am început modificarea acestei legi. Este o lege foarte complexă, încă din anul 2012. Am prelungit discuțiile și în 2013.

Dar când a fost promovat în cadrul ședinței de Guvern, nu au fost obiecții din partea Centrului Național Anticorupție și din partea celorlalți agenți economici care sînt titulari de licență și care activează pe piața energiei electrice.

Deci, practic, nu am avut obiecții serioase la acest proiect de lege.

Mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Domnul Barbulat.

Următorul – domnul Reidman.

A doua întrebare, domnule Chiorescu, vă rog.

Domnul Iurie Chiorescu:

Domnule ministru,

Mai am încă o întrebare.

La proiectul respectiv, în punctul 6, completarea la articolul 5 din Legea energiei electrice, care se referă la competența Guvernului, și dumneavoastră introduceți un alineat nou – f¹).

Eu îl dau citire cum îl, dumneavoastră l-ați...

Domnul Tudor Copaci:

Aha.

Domnul Iurie Chiorescu:

Desemnează furnizorul care va achiziționa și va furniza pe piața energiei electrice energia electrică produsă de centrale electrice de termoficare și de centrale electrice care produc energia electrică din surse regenerabile de energie, în condițiile legii.

Dacă e să interpretăm puțin, am înțelege că, prin desemnarea acestui furnizor, Guvernul încearcă să creeze un mecanism în plus de a stimula utilizarea energiei electrice din surse regenerabile.

Întrebarea mea este: dacă acest mecanism se regăsește și în experiența altor țări europene? Cît de efectiv poate fi el în cazul în care înțelegem că va fi un singur furnizor desemnat de Guvern?

Eu totuși intuiesc că aceasta e la propunerea Ministerului Economiei, care, pînă în anul 2020, va fi responsabil de achiziționarea și furnizarea a 20% din consumul intern de energie electrică a Republicii Moldova.

La prima vedere s-ar părea că sînt doar 20%, dar dacă ne referim la energia electrică din surse regenerabile, acest furnizor va constitui 100%, ceea ce, în opinia mea, este un monopol, ceea ce am discutat mai sus noi.

Cum va fi, în acest sens, protejată concurența? Cum vor fi protejate interesele actorilor care dețin o cotă mai mică din piață? Și facem și referire la directiva respectivă.

Domnul Tudor Copaci:

Mulțumesc, stimate deputat, pentru această întrebare.

Într-adevăr, este o întrebare foarte bună.

Deci ce vreau eu să menționez, că anume Comunitatea Europeană ne-a recomandat și această practică există și în alte țări, numai că sînt sub diferite alte forme, cum ar fi piețele de desfacere și alte, piețele, bursele de energie electrică, dar scopul acestui furnizor unic, care se va alege prin licitație, este că va aduna toată energia electrică produsă din surse regenerabile, inclusiv de la CET-uri.

Și, cu părere de rău, la noi chiar și în prezent CET 1, CET 2, Costești-Stînca, toți produc energie electrică cu diferit preț.

De aceea, scopul principal al acestui furnizor este că va procura toată energia aceasta electrică și o va distribui proporțional pieței tuturor furnizorilor de pe piață.

Deja acum acest mecanism lucrează, deoarece, să zicem, energia electrică produsă de CET 2, 2/3 se vinde de Union Fenosa, 1/3 se vinde de RED Nord și 1/3 din RED Nord.

Deci ea se distribuie proporțional, căci, într-adevăr, este o energie mai scumpă. Dar noi cunoaștem că energia regenerabilă este o energie care costă, ne costă mai scump.

De aceea, scopul final al acestui furnizor: colectează toată energia la diferite prețuri și o distribuie proporțional pieței furnizorilor din Republica Moldova.

Este un mecanism expertizat de reprezentanții Uniunii Europene, de Centrul de Armonizare a Legislației și este un mecanism... important ca să fie transparent și acest furnizor să fie ales pe cale transparentă, ceea ce noi ne propunem.

Domnul Igor Corman:

Domnul Reidman.

Nu. Domnul Barbulat, așa, l-am anunțat.

Următorul – domnul Reidman.

Vă rog, domnule Barbulat.

Domnul Mihail Barbulat:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Domnule raportor,

Probabil că intuiți întrebarea mea. Cînd ați fost la ședința comisiei, două zile în urmă, v-am pus o întrebare și o repet acum în plenul Parlamentului, în calitate de consumator al energiei electrice și de persoană care achită facturile.

Deci dumneavoastră ați spus că ați operat modificări la articolele 8 și 51 din acest proiect de lege, care vor exclude din tarif cheltuielile nenesare și nejustificate.

Vă rog frumos să îmi explicați mie, în calitate de consumator, ce cheltuieli nejustificate și nenesare le achit eu în factură?

Mulțumesc.

Domnul Tudor Copaci:

Evident. Mersi mult pentru întrebare. Este o întrebare relevantă și binevenită.

Deci, într-adevăr, cu părere de rău, mulți titulari de licență din domeniul furnizării energiei electrice fac cheltuieli nejustificative, cum ar fi procurarea mașinilor de lux, arenda spațiilor pentru managerii întreprinderilor și multe alte cheltuieli, după care vin la regulatorul național ANRE și solicită să fie incluse în tarif.

Noi, prin modificările acestea în lege, menționăm expres că aceste cheltuieli nejustificative nu pot să fie incluse în tarif, deoarece am avut și litigii când, datorită imperfecțiunii cadrului legal, era interpretabil să le includă în tarif sau să nu le includă în tarif.

Scopul nostru este să micșorăm tariful final pentru consumatorul final.

De aceea, aceste elemente... expres a fost introdus în lege că cheltuielile nejustificative nu pot să fie incluse în tarif. Acesta a fost scopul general.

Dar exemple sînt multe: călătorii peste hotare și multe alte elemente care nu sînt legate de activitatea operațională a companiei date, a titularului de licență.

Mulțumim.

Domnul Igor Corman:

A doua întrebare, domnule Barbulat.

Domnul Mihail Barbulat:

Înainte de a pune a doua întrebare, deci să ne așteptăm că, odată cu excluderea acestor cheltuieli nejustificate, și tarifele la energia electrică se vor diminua. Da?

Domnul Tudor Copaci:

Stimate domnule,

Aș vrea să spun eu chestia aceasta, dar știți că tariful la energia electrică depinde în mare măsură de prețul pe care îl procurăm, de cursul valutar și de multe alte elemente.

Dar indirect urmează să micșoreze. Da. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Igor Corman:

Păi, iese că e a treia, domnule Barbulat.

Domnul Barbulat. Vă rog.

Domnul Mihail Barbulat:

Da, a fost o precizare, nu a fost o întrebare, a doua.

Domnule ministru,

și a doua întrebare, tot v-am pus-o la comisie. Vreau să înțeleg totuși de ce trebuie să fie modificat articolul 16, deci modificarea în articolul 16 trebuie să prevadă că titularul de licență este obligat să respecte condițiile licenței.

Oare acest lucru nu reiese din oficiu, să zicem așa?

Vă mulțumesc.

Domnul Tudor Copaci:

Da. Evident, ar urma să fie din oficiu sau după definiție ar urma să respecte. Dar, iarăși, sînt multe neclarități care apar prin instanțele de judecată. De aceea, ca acest element să nu fie indicat într-un Regulament al ANRE, unde să fie stipulat aceasta, noi am hotărît și am venit cu propunerea ca acest element să fie stipulat strict în lege, anume pentru a disciplina titularii de licență.

Mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Domnul Reidman.

Următorul – domnul Găgăuz.

Domnul Oleg Reidman:

Mersi.

Domnule ministru,

În continuarea întrebării colegului meu Barbulat. Dumneavoastră nu... legea nu prevede strict care este proporția dintre cerințele licenței, unde este непрерывность и т.д. о подачи электроэнергии. Așa-i?

Domnul Tudor Copaci:

Aha.

Domnul Oleg Reidman:

Și drepturile furnizorilor de a furniza, drepturile contractuale, aici este contradicție mare ... deținătorul licenței este în același timp și furnizorul care are contract.

Dacă eu nu plătesc pentru serviciu, cum trebuie să precizez deținătorul licenței care trebuie непрерывно подавать электроэнергию? În continuu. Da.

Domnul Tudor Copaci:

Da. Mulțumesc pentru întrebare.

Domnule deputat,

Întrebare foarte sensibilă, dar eu vreau să menționez că anume acest proiect de lege face deschiderea pieței energiei electrice și, de la 1 ianuarie 2015, serviciul de furnizare cu serviciul de distribuire urmează să fie separat.

De aceea, există pînă la moment, pînă la 1 ianuarie 2015, aveți perfectă dreptate, furnizorul este și distribuitorul energiei electrice.

Dar, totodată, în proiectul de lege, dacă o să vă uitați, este stipulat și faptul că pentru neplata energiei electrice urmează să fie penalizat și chiar sînt limitele penalizării pentru întîrzierile la plată și deconectările corespunzătoare.

Deci eu cred că proiectul acesta de lege, după separarea pieței, unde o să fie transportatorul „Moldelectrica”, distribuitorul A, furnizorul B, vor fi foarte clar toate relațiile contractuale între consumatorul final.

Domnul Igor Corman:

A doua intervenție.

Domnule Reidman,

Vă rog.

Domnul Oleg Reidman:

O mică precizare. Mulțumesc frumos că, din numele tuturor deputaților, dumneavoastră apreciați întrebările noastre.

Да, по-русски говорят так: не бывает глупых вопросов, бывают глупые ответы. Я вам задал вопрос: дистрибутор будет действовать без лицензии?

Domnul Tudor Copaci:

До, да...

Domnul Oleg Reidman:

Тоже по лицензии, и у него будет та же лицензия, которая требует обеспечения непрерывной подачи электроэнергии. Что он будет делать? Какие пропорции между контрактом или требованием лицензии?

Domnul Tudor Copaci:

Domnule deputat,

Eu vreau încă o dată să vă mulțumesc pentru întrebare căci, într-adevăr, întrebarea e bună.

Domnul Oleg Reidman:

Încă o dată...

Domnul Tudor Copaci:

Dar titularii de licență, domnule deputat... la transportul, distribuția și furnizarea energiei electrice sînt 3 licențe diferite. Toți trebuie să posede licența corespunzătoare.

Cînd mă refer la titulari de licență, eu am în vedere atît operatorul de sistem și de... operatorul de transport și de sistem, atît operatorul de distribuție, pe cît și furnizorul energiei electrice.

La momentul actual, după cum v-am menționat, Union Fenosa are licență atît pentru distribuții, cît și pentru furnizare. Odată cu implementarea acestei legi,

din două... de la 1 ianuarie 2015 vor fi trei licențe diferite: pentru transportul energiei electrice, pentru distribuție și pentru furnizare. Și fiecare are obligațiunile sale, conform licenței respective, Oleg Moiseevici. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Igor Corman:

Domnule Reidman,

Ați pus două întrebări.

Domnul Gagauz.

Următorul este domnul Bolboceanu. (*Rumoare în sală.*)

Dumneavoastră vă convine sau nu vă convine, răspunsul este altceva. Este dreptul dumneavoastră. Dar puneți două întrebări.

Domnule Reidman, vă rog.

Domnul Oleg Reidman:

Мы не... Мы так и не получили ответы на вопрос. Ну, ладно, это уже дело законодательное...

Domnul Igor Corman:

Aceasta este părerea dumneavoastră. Puneți întrebări și primiți răspunsuri.

Domnul Oleg Reidman:

...как с этим поступить.

Второй вопрос. Мне, например, совершенно понятно, когда вы вносите в закон требование к властям, в том числе местным, предоставить для строительства сетей территории, участки земли, так сказать, бесплатно.

Это для стимулирования развития сетей. Это мне понятно.

Но практика сегодняшняя, которая не запрещена законом, говорит о том, что развитие сетей производится за счет экономического агента.

Я хочу подключиться к электричеству, мне нужно электричество для завода, для торгового центра, для магазина. Дистрибьютор говорит: тащи кабель на три километра, и мне как экономическому агенту уже земля бесплатно не дается.

Я прошу вас. Ко второму чтению будьте готовы к этим вопросам и подготовьте соответствующие формулировки. Кто должен развивать сети, за чей счет, и кого стимулируют, а кого нет.

Спасибо.

Domnul Tudor Copaci:

Să înțeleg ca să mă pregătesc pentru lectura a doua...

Domnul Igor Corman:

Da, ați înțeles corect, domnule viceministru.

Pregătiți-vă foarte bine pentru lectura a doua.

Acum, domnul Gagauz.

Următorul – domnul Bolboceanu.

Domnul Miron Gagauz:

Спасибо, господин Председатель.

Господин министр, я хотел бы задать вам вопрос –37-й пункт, статья 51. Будьте любезны, посмотрите пункт д).

Я его зачитаю: порядок возмещения посредством тарифа осуществленных инвестиций, порядок определения применения уровня рентабельности по виду деятельности. При применении уровня рентабельности не принимается во внимание значение как результат переоценки активов, стоимости активов, оплаченных потребителями, а также активов, полученных бесплатно посредством пожертвований и грантов.

Надо понимать, но я так понимаю, как читаю, что тот тариф (у вас будут два тарифа реализации), тот тариф, который будет продаваться, он не будет включать в себя все затраты на производство электроэнергии, потому что он будет за минусом вот этих всех составляющих.

То есть, вы даете возможность человеку, который возьмет этот тариф, потом демпинговать на рынке тарифов, и тем самым будет возникать нелояльная конкуренция.

Мы с вами в новейшей истории Республики Молдова уже проходили через зачетные схемы и знаем, что такое зачетный тариф и когда он продается, скажем, единица тарифов продается за 10 лей, а тот посредник, который появляется, продает ее за 5 лей, лишь бы получить деньги.

Не возникает ли у вас ощущение, что мы здесь создаем очень серьезный прецедент для каких-то, так сказать, злоупотреблений?

Domnul Tudor Copaci:

Da. Mulțumim, domnule deputat pentru întrebare.

Într-adevăr, e o întrebare foarte bună și frumoasă. Deci eu, în calitate de consumator final, nu ca viceministru al economiei... (*Rumoare în sală.*) Eu, în calitate de consumator final, nu doresc și nu îmi doresc să plătesc suplimentar la tarif, ceea ce ține de activitatea internă a companiei, cum ar fi reevaluarea activelor și multe alte elemente ce țin de reevaluarea activelor.

De multe... aceasta e politica internă a companiei când se face reevaluarea activelor și se umflă aceste active la mărimi foarte mari. Pentru ANRE am dat reglementarea aceasta corespunzătoare, nu poate ANRE să ia în considerație reevaluarea. Aici se vorbește despre... nu despre reevaluare.

Deci, de aceea, este o abordare, din punctul nostru de vedere, corect că nu poate consumatorul final să plătească pentru politica internă de contabilitate a companiei, legată de reevaluare și umflarea artificială a activelor, pentru care o fac multe întreprinderi, pentru a obține finanțare de la bancă sau internațional ș. a. m. d.

Dar dacă vorbim despre... și aici încă trebuie de menționat, noi vorbim despre tarifele reglementate, vorbim despre tarifele reglementate pentru consumatorul casnic.

Legea, acum, în prezent, permite și tarife nereglementate. Orice agent economic poate să procure energie electrică de la orice furnizor, cu orice preț.

Dar aceasta este piața nereglementată. De aceea, dacă vine unul pe piață, un furnizor cu tarife nereglementate, și propune un preț mai mic, eu, în calitate de consumator final, sînt sau ca agent economic, cu plăcere închei contract și procură.

Deci noi vorbim pentru tarife nereglementate, anume să nu luăm în plus anume acele cheltuieli nejustificate sau acele umflări de active. Prin amortizare, ele, oricum, influențează asupra tarifelor.

Aceasta a fost ideea acestui proiect: să scriem expres tot ce e legat de reevaluare.

Poftim?

Domnul Igor Corman:

Domnul Gagauz.

Domnul Miron Gagauz:

Спасибо большое, но неубедительно, понимаете?

Вопрос состоит в том, что вы фактически поощряете две методологии расчета тарифов. Две, я подчеркиваю, и будет так, что один экономический агент, скажем потребитель бытовой, будет платить по одному тарифу, а экономический агент будет возмещать сумму разницы в этих тарифах. Вот к чему вы ведете.

Я все-таки советую вам ко второму чтению посмотреть и проанализировать этот пункт.

Спасибо.

Domnul Tudor Copaci:

Deci eu sînt disponibil să discutăm în afara... toate aceste elemente, dar eu consider că am răspuns la întrebarea dumneavoastră.

Domnul Igor Corman:

Da, cu unica precizare, stimați colegi, că nu domnul viceministru sau domnul ministru se va pregăti pentru a doua lectură, dar dumneavoastră, în comisia de profil, pregătiți-vă foarte bine pentru a doua lectură.

Acum, domnul Bolboceanu.

Următorul – domnul Petrenco.

Domnul Iurie Bolboceanu:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Domnule ministru,

O întrebare la... (*Rumoare în sală.*)

Cer scuze. O întrebare la punctul 6 din proiect, articolul 5, care prevede un șir de competențe noi Guvernului și aici mă refer la litera a), care prevede crearea, în caz de necesitate, a unor întreprinderi noi de transportare, de distribuție și de furnizare a energiei electrice.

Domnul Tudor Copaci:

Da.

Domnul Iurie Bolboceanu:

Noi, o parte, jumătate din rețelele de distribuție, vreo 10 – 15 ani în urmă le-am vândut. Spre regret, cu bănuți. Iată, pleacă și a doua jumătate și aceasta demonstrează că statul nu are nevoie de aceste rețele, pe când noi încercăm să promovăm o lege care impune statul să formeze noi întreprinderi de distribuție.

Noi știm că ele sînt foarte costisitoare și dacă noi astăzi nu putem administra și aceste întreprinderi nu sînt necesare statului și le scoatem la privatizare, care a fost necesitatea să creăm alte noi, să cheltuim bani grei pentru instituirea acestor întreprinderi de distribuție?

Domnul Tudor Copaci:

Da. Mulțumim, domnule deputat.

Într-adevăr și întrebarea dumneavoastră este foarte bună, dar eu vreau să fac o precizare. Petru asigurarea securității energetice și în caz de necesitate, dacă ați observat, în proiectul de lege în continuare este așa... sînt un șir de modificări care spun în felul următor: titularul de licență este obligat, în decurs de 3 luni de zile, să anunțe ANRE că își încetează activitatea sa de furnizare a energiei electrice.

ANRE, în decurs de 3 luni de zile, urmează să desemneze un nou titular de licență. Dar modificările, în continuare, spun în felul următor: dacă totuși ANRE nu reușește să numească un alt titular de licență, el sesizează Guvernul, pentru a rezolva situația aceasta de criză și de siguranță a furnizării energiei electrice. Deci noi vorbim despre crearea acestor întreprinderi în caz de necesitate, anume în acest context: cînd un furnizor de pe piața energiei electrice, cum ar fi Union Fenosa, sau... refuză să își... activeze pe această piață.

Și Directiva europeană impune, în asemenea caz, dacă ANRE nu reușește să desemneze alt titular, impune ca Guvernul să rezolve aceste întrebări, urgent sau de o necesitate urgentă formează alte noi întreprinderi, pentru anume a asigura securitatea furnizării energiei electrice.

Numai în aceste cazuri, domnule deputat, nu în alte cazuri cum... clasice, să spunem așa. Și aceasta este... și se face referință la această literă, la litera a), dacă ați observat, în continuare, că Guvernul reacționează la solicitarea ANRE referitor la criza titularului de licență și urmează să creeze, în caz de necesitate, întreprinderi noi. Acestea sînt obligațiunile statului, și nu ale altcuiva.

Domnul Igor Corman:

Domnule Bolboceanu,

A doua întrebare.

Domnul Iurie Bolboceanu:

Mulțumesc.

Domnule ministru,

Sperăm că așa și va fi cum ați menționat. Și a doua întrebare. Îmi pare că la articolul 7 se stipulează excluderea normelor care prevăd aprobarea Regulamentului ANRE. Și nici în proiect, nici în nota explicativă acest lucru nu este argumentat ce se va întâmpla atunci când aceste norme vor fi excluse din legea care activează astăzi? Cine va aproba acest Regulament al ANRE? Nu este clar.

Domnul Tudor Copaci:

Da.

Stimate domnule deputat,

Aceasta a fost o propunere a ANRE, pentru a nu își aproba Regulamentul său de către Parlament. Parlamentarii și Comisia se profil sau Comisia economie, buget și finanțe, eu cred că urmează acest subiect să îl discute suplimentar, ca să aprobați de către Parlament Regulamentul ANRE sau nu, și va veni cu propunerile corespunzătoare pentru lectura a doua. Dar este un element binevenit pentru a discuta în lectura a doua.

Mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Domnul Petrenco.

Următorul – domnul Chiorescu.

Domnul Grigore Petrenco:

Mulțumesc.

Domnule raportor,

Una din modificările pe care le propuneți dumneavoastră prevede excluderea din tarif a unor cheltuieli nejustificate și nenesesare. Eu vreau să revin la întrebarea colegului nostru Mihail Barbulat. Sigur că această modificare este una salutară, nu vor fi incluse în tarif procurarea mașinilor de lux, nu știu, alte... deplasări diferite ș.a.m.d. Totuși, puteți să ne spuneți concret: care este ponderea unor astfel de cheltuieli nejustificate, nenesesare în actualul tarif?

Domnul Tudor Copaci:

Deci, stimate domnule deputat,

Este foarte complicat de dat răspuns la această întrebare, deoarece regulatorul principal, ANRE, face monitorizarea și verifică toate aceste cheltuieli cu referire la aprobarea tarifului și doar el poate să se expună. Dar bănuiesc că, la momentul actual, oricum, acest lucru are loc pe parcursul a mai multor ani și ponderea lui nu este atât de mare. Dar nu vă pot spune, căci nu mă ocup de calculele acestea, doar ANRE se ocupă. Atât, domnule deputat.

Mersi.

Domnul Igor Corman:

A doua întrebare.

Domnul Petrenco.

Domnul Grigore Petrenco:

Totuși eu nu am primit un răspuns concret. Dacă sînt cheltuieli nejustificate, nenecesare, probabil, ați făcut unele estimări după... 1% din ponderea... deci sau 2, 3, 4, 10.

Domnul Tudor Copaci:

Atît. Nu pot să vă spun mai mult. Deci, pentru lectura a doua, ne vom adresa la ANRE cu această întrebare, dacă au o statistică sau o monitorizare, ca să ne poată răspunde care este, în principiu... care este ponderea acestor cheltuieli. Și vom da răspuns oficial.

Domnul Igor Corman:

Domnul Petrenco.

Domnul Grigore Petrenco:

A doua întrebare.

Domnule raportor,

La ceea ce propuneți, deci modificarea articolului 46 alineatul (5)... alineatul (2), ultima pagină din proiect. Da? Sînt anumite termene de implementare unul din termeni este 1 februarie 2014, atunci cînd operatorii rețelelor de distribuție trebuie să... anumite... deci programul lor de conformare ș.a.m.d. 1 februarie este peste cîteva zile.

Domnul Tudor Copaci:

A fost.

Domnul Grigore Petrenco:

A fost. Da. Și cum veniți... proiectul a trecut prin Guvern la data deci... la sfîrșitul lunii ianuarie.

Domnul Tudor Copaci:

Da. Stimate domnule deputat,

Vă mulțumesc pentru întrebare. Noi, în comisie, pentru lectura a doua, vom modifica acest termen, deci îl vom deplasa. Propunerea noastră este către 1 iunie, ca să reușim să ... (*Rumoare în sală.*) Nu. Termenul final de liberalizare a pieței energiei electrice rămîne același: 1 ianuarie 2015. Dar vorbim cu privire la acelea ce vă referiți dumneavoastră, noi, Guvernul, o să venim cu propunerea pentru a deplasa pentru 1 iunie 2014.

Domnul Igor Corman:

Domnul Chiorescu.

Următorul – domnul Munteanu.

Domnul Iurie Chiorescu:

Domnule ministru,

Am o întrebare tare bună și tare frumoasă. Punctul 8 din proiectul respectiv anulează competența Parlamentului de a aproba Regulamentul ANRE. Eu sper că aceasta e o glumă sau voi chiar așa doriți?

Domnul Tudor Copaci:

Deci eu am răspuns la întrebarea aceasta domnului Bolboceanu. Exact aceeași....

Domnul Iurie Chiorescu:

Încă o dată.

Domnul Tudor Copaci:

Exact aceeași întrebare ați pus.

Domnul Iurie Chiorescu:

Eu, probabil...

Domnul Tudor Copaci:

Nu ați fost atent.

Domnul Igor Corman:

Domnului Chiorescu i-a plăcut mult această întrebare foarte bună și foarte frumoasă și a hotărât să o repete încă o dată. Și domnul Munteanu cred că are o întrebare foarte bună și foarte frumoasă.

Vă rog,

Domnule Munteanu.

Domnul Valeriu Munteanu:

Aveți dreptate, domnule Președinte, am o întrebare bună și frumoasă pentru domnul viceministru, precum dumnealui apreciază întrebările noastre.

Domnule viceministru,

Din punctul nostru de vedere și, avînd în vedere dezbaterile care s-au făcut pe marginea acestui proiect de lege, ele nici pe departe nu sînt tehnice, așa cum le-ați apreciat dumneavoastră în nota informativă și în prezentarea dumneavoastră. Și eu vreau să ne faceți următoarea asigurare nu atît pentru noi, cît pentru cetățenii Republicii Moldova, că, în urma acestor modificări, situația lor în raport cu furnizorul nu se va înrăutăți, pentru că noi o să avem adoptarea acestei legi în lectura a doua, după ce o să fie implementată legea.

Și eu vreau ca, de la această tribună și la această etapă, dumneavoastră să ne asigurați că, cel puțin, situația cetățeanului simplu în raport cu furnizorul, în raport cu condițiile, uneori, foarte draconice, pe care le pun, și foarte complicate nu se vor înrăutăți. Și vreau să ne spuneți acest lucru, ca cetățenii să audă și noi, după aceasta, să verificăm cum o să funcționeze acest angajament.

Mulțumesc.

Domnul Tudor Copaci:

Stimate domnule deputat,

Într-adevăr, vreau să vă asigur: consumatorul final va avea de câștigat după implementarea... după aprobarea acestor modificări de legi. Vă asigur.

Domnul Igor Corman:

Pe această notă optimistă, întrebările s-au epuizat.

Vă mulțumim, domnule viceministru.

Și îl rog pe domnul Ioniță să prezinte raportul Comisiei economie, buget și finanțe, la fel de optimist. Da.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Stimați colegi,

Comisia economie, buget și finanțe a examinat proiectul de Lege nr.20 pentru modificarea și completarea Legii cu privire la energia electrică. Această lege vine să modifice un șir întreg de articole în legea în vigoare. Și toate aceste articole vin să aducă o liberalizare pe piața energetică, accesul consumatorilor la posibilitatea de a fi pe piață. Toate aceste modificări sînt în conformitate cu Tratatul Comunității Energetice.

Pentru primă lectură, comisia consideră că acest proiect de lege poate fi votat de plenul Parlamentului. Iar toate amendamentele vor fi examinate de comisie la lectura a doua.

Domnul Igor Corman:

Domnul Candu.

Domnul Andrian Candu:

Stimate domnule președinte,

Doar aș vrea să vă atrag atenția inclusiv la modificările care se propun la articolul 16 și la actuala redacție a articolului 16 din lege. Și, pentru lectura a doua, în comisie, să examinați posibilitatea unor ajustări, deoarece sînt niște condiții, de exemplu, pentru un manager, care mi se par deja... unele chiar efectiv învechite.

Mersi mult.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Deci eu înțeleg că dumneavoastră vreți ca cerințele să fie necesare, dar și...
Bine.

Domnul Andrian Candu:

Dar revăzute. Bineînțeles.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Bine. Deci să nu facem abuz de cerințe.

Domnul Andrian Candu:

Să nu facem abuz. Da. Luînd în considerare că nu avem specialiști în domeniu în țară, luînd în considerare că avem nevoie de locuri de muncă, luînd în considerare viitoarea accesare a pieței comunitare și multe altele.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Desigur. Am să vă rog atunci și în comisie să dați amendamentul. Vom avea grijă, nu e nici o... Da. Da. (*Rumoare în sală.*) Lectura a doua.

Domnul Igor Corman:

Următoarea întrebare, domnule Petrenco,
Vă rog.

Domnul Grigore Petrenco:

Mulțumesc.

Domnule raportor,

Se propune completarea preambulului acestei legi cu referință la Directiva Parlamentului European și a Consiliului, bănuiesc a Uniunii Europene, din 18 ianuarie 2006.

Care... Deci, în primul rînd, noi nu sîntem membrii Uniunii Europene. Această completare nu aduce absolut nimic nou, deci conținutul acestui text. Care... de ce noi trebuie să includem în textul legii referința la Directiva Uniunii Europene atunci, cînd această Directivă a Parlamentului European poate fi modificată între timp, da, anulată, nu știu. Iar la noi în lege rămîne referință la această directivă.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Domnule deputat,

Poate să vă răspundă autorul. Dar dacă credeți că comisia trebuie să atragă atenție asupra acestui aspect în lectura a doua, vom întreba autorul și dacă, într-adevăr, nu este necesar, va fi exclus în lectura a doua.

Vom întreba autorul în comisie, pentru lectura a doua.

Domnul Igor Corman:

Mulțumesc, domnule președinte.

Acestea au fost întrebările.

Vă rog să vă ocupați locul.

Domnilor deputați,

Acum, vreau să întreb, dacă... (*Rumoare în sală.*) Dacă nu sînt obiecții, atunci eu voi supune votului aprobarea în primă lectură a proiectului de lege, așa cum a propus comisia, proiectul de Lege cu nr.20.

Cine este pentru rog să voteze. Cu majoritatea voturilor, proiectul cu nr.20 a fost aprobat în primă lectură.

Doamna Apolschi.

Doamna Raisa Apolschi:

Stimate domnule Președinte,

Eu solicit, respectuos, din numele comisiei, transferarea proiectelor nr.436 și nr.307, cu nr.2 și nr.3, respectiv, din ordinea de zi, pentru săptămîna următoare.

Vă mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Da, este dreptul autorilor sau al președintelui comisiei să solicite acest lucru.

Domnul Stoianoglo.

Domnul Alexandru Stoianoglo:

Domnule Președinte,

Același lucru. Din partea Comisiei securitate națională, apărare și ordine publică solicit amînarea proiectului nr.258 pentru săptămîna viitoare.

Domnul Igor Corman:

Da, pentru stenogramă. La propunerea președinților comisiilor, proiectele...

Domnul Alexandru Stoianoglo:

2, 3, 4...

Domnul Igor Corman:

Nr.436.

Domnul Alexandru Stoianoglo:

Doi.

Domnul Igor Corman:

Nr.307 și nr.3051 le transferăm pentru săptămîna viitoare.

Domnilor deputați,

Acestea au fost subiectele din agendă.

Domnule Petrenco,

Vă rog.

Domnul Grigore Petrenco:

Da. Mulțumesc.

Stimați colegi,

Domnule Președinte al ședinței,

Totuși ar fi bine să aflăm și cauza de ce se transferă. Ați obosit, probabil, sau ce, care e situația?

Sau nu aveți voturi? Să... (*Rumoare în sală.*) Argumentați măcar. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Igor Corman:

Da. Vă rog să satisfaceți curiozitatea colegului nostru.

Domnilor deputați,
Declar închisă această ședință.
Vă doresc o seară bună.
Nu a parvenit la mine de la Secretariat... (*Rumoare în sală.*) O clipă.
Domnule Ganaciuc,
S-au înregistrat declarații? Unde este lista declarațiilor? (*Rumoare în sală.*)
Deci cu o declarație s-a înscris doamna Corina Fusu. O invit la tribuna centrală.

Doamna Corina Fusu:

Stimate domnule Președinte al Parlamentului,

Stimați deputați,

Stimată presă,

Partidul Liberal... Frațiunea Partidului Liberal vine cu o declarație de susținere a voinței cetățenilor din Ucraina pentru aderarea la Uniunea Europeană.

Partidul Liberal este alături de poporul Ucrainei, care, pe durata a trei luni, cu mult stoicism, curaj, demnitate și jertfire de sine își apără dreptul la libertate, dreptul de a-și decide soarta și viitorul copiilor.

Pe 21 noiembrie 2013, cetățenii s-au adunat în număr foarte mare, după ani de apatie politică, în numele unei idei – ideea de modernizare și europenizare a Ucrainei.

Poți lupta cu dorința de putere, de avere, de cotropire, de acaparare, niciodată nu poți îngenunchea un popor dornic de libertate și adevăr.

Ucrainenii spun sus și tare că nu mai doresc să fie vasalii Moscovei, să se închine în fața lui Putin și Medvedev, care sînt adevărați designeri ai masacrului îndreptat împotriva Ucrainei doar din simplul motiv că ucrainenii doresc să fie în Europa, unde legea se respectă, iar oamenii de stat nu împușcă în cetățenii pașnici.

Condamnăm decizia guvernării din Ucraina, a Președintelui Ucrainei Victor Ianukovici de a aplica forța brutală, forța armată împotriva cetățenilor pașnici, a tinerilor și femeilor.

Pe conștiința oficialilor din Ucraina va fi moartea celor 100 de cetățeni plecați din viață de timpuriu, pe conștiința lor vor fi lacrimile mamelor, soțiilor, fraților, surorilor, care și-au pierdut oamenii dragi.

Salutăm decizia Comunități Europene și a Statelor Unite ale Americii de a impune sancțiuni împotriva oficialilor ucraineni, responsabili pentru violență împotriva manifestanților.

Salutăm decizia Radei Ucrainei, a celor 236 de deputați ucraineni care au votat ieri seara tîrziu pentru încetarea focului, interzicerea utilizării armelor, revenirea forțelor de ordine în cazarme și eliberarea celor arestați în timpul protestelor.

Protestele au început ca reacție la refuzul Președintelui Ianukovici, cu o săptămînă înainte de Summit-ul de la Vilnius din noiembrie 2013, de a semna cu Uniunea Europeană Acordul de Asociere, care ar fi însemnat asumarea politică de a se rupe de trecutul sovietic, de a se îndepărta de un regim autoritar și corupt.

Oamenilor, cetățenilor li s-a făcut rușine de lașitatea președintelui și au ieșit în stradă, înfruntând gerul, întunericul și nesimțirea guvernanților.

Poporul Ucrainei și-a demonstrat clar opțiunea, ieșind cu zecile de mii pe Euromaidan, chiar după atacurile „Bercut”, după raidurile lunetiștilor și zecilor de morți.

Acei care au venit pe Maidan au venit să îi spună lui Ianukovici că mai degrabă sînt gata să moară decît să fie robi.

Acei care au ieșit în noaptea de 18 februarie 2014 pe Maidan au venit să spună că sînt gata să își dea viața pentru libertate și adevăr. Au venit să spună că voința poporului nu poate fi călcată în picioare.

Datorită curajului lor, Ucraina nu s-a scufundat în valul represiilor și al totalitarismului. Chiar dacă societatea e divizată, chiar dacă divergențele dintre viziunile acestor două tabere – trecut și viitor – sînt profunde, puterea dispune de suficiente instrumente pentru a nu admite confruntări brutale și vărsări de sînge.

Dacă a fost dată comanda de a folosi forța agresivă și armele înseamnă că acei de la guvernare sînt lipsiți de responsabilitate și se conduc de interese meschine.

Regimul lui Ianukovici a mers prea departe, desconsiderînd forța și voința poporului.

Acum cîteva ore, Președintele Ucrainei a anunțat că va iniția revenirea la Constituția din 2004, care prevede limitarea atribuțiilor Președintelui în favoarea Parlamentului, și anunță alegeri prezidențiale anticipate.

Regretăm că înțelegerea incorectă din partea guvernanților a statului de drept a fost acoperită de martirii poporului ucrainean, dar poporul, prin mari jertfe, a cîștigat.

Exemplul Ucrainei este o lecție pe care nu o putem trece cu vederea. Moscova niciodată nu doarme cînd e vorba de independența adevărată a fostelor republici sovietice.

Considerăm că opțiunea europeană pentru Republica Moldova și Ucraina este cea mai bună cale de dezvoltare, care va oferi un viitor mai bun cetățenilor noștri.

Vă mulțumesc pentru atenție. *(Aplauze.)*

Doamna Liliana Palihovici:

Stimați colegi,
Declar ședința închisă.

Ședința s-a încheiat la ora 15.39.

*Stenograma a fost pregătită spre publicare
în Direcția generală documentare parlamentară
a Secretariatului Parlamentului.*